

REGULAMENT

nr. ... din ... 2010

privind raportarea de date și informații statistice la Banca Națională a României

În temeiul art. 48 și art. 49 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și art. 405 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezentul regulament

Titlul I – Raportări de date și informații în scop statistic

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 1 Capitolele II-VI stabilesc obligațiile de raportare la Banca Națională a României a datelor și informațiilor statistice privind:

- bilanțul monetar al instituțiilor financiare monetare;
- ratele dobânzii practicate de instituțiile financiare monetare;
- activele și pasivele bilanțiere ale instituțiilor financiare nebancare;
- activele și pasivele fondurilor de investiții;
- balanța de plăți;
- operațiuni valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung.

Secțiunea a 2-a

Rezidența

Art. 2 În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *rezidenți*:

a1) persoane fizice - cetățeni români, cetățeni străini și apatrizi, cu domiciliul în România atestat cu documente de identitate emise conform legii;

a2) persoane juridice și orice alte entități cu sediul în România, precum și persoane fizice, cetățeni români, cetățeni străini și apatrizi cu domiciliul în România, care sunt autorizate și/sau înregistrate să desfășoare activități economice pe teritoriul României, în mod independent, în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare;

a3) sucursale, agenții, reprezentanțe, birouri aparținând persoanelor juridice străine, sau altor entități străine, înregistrate și/sau autorizate să funcționeze în România;

a4) ambasade, consulate și alte reprezentanțe și misiuni permanente ale României în străinătate;

b) *nerezidenți*:

b1) persoane fizice - cetățeni străini, cetățeni români și apatrizi, cu domiciliul în străinătate atestat cu documente de identitate emise conform legii;

b2) persoane juridice și orice alte entități cu sediul în străinătate, precum și persoane fizice cetățeni străini, cetățeni români și apatrizi cu domiciliul în străinătate, care sunt autorizate și/sau înregistrate să desfășoare activități economice în străinătate, în mod independent, în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare;

b3) sucursale, agenții, reprezentanțe, birouri și orice alte entități ale persoanelor juridice române, sau altor entități române, înregistrate și/sau autorizate să funcționeze în străinătate;

b4) ambasade, consulate și alte reprezentanțe și misiuni permanente ale altor state în România, precum și organizații internaționale sau reprezentanțe ale unor astfel de organizații care funcționează în România.

Secțiunea a 3-a

Sectoare instituționale

Art. 3 (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **unități instituționale** – unități economice care au capacitatea de a deține bunuri și active, să subscrie angajamente, să exercite activități economice și să realizeze, în nume propriu, operații cu alte unități;
- b) **cvasisocietăți** - unități distincte, producători de bunuri și/sau servicii destinate pieței, care se bucură de autonomie de decizie și care se caracterizează prin faptul că dispun de contabilitate completă potrivit legii dar nu au personalitate juridică;
- c) **sector instituțional** – ansamblu de unități instituționale grupate în funcție de comportamentul lor economic, ținând cont de categoria de producători din care fac parte și/sau de natura activităților și funcțiilor lor principale;

(2) Standardele privind clasificarea sectoarelor sunt definite în Regulamentul (CE) nr.2223/96 din 25 iunie 1996 privind *Sistemul european al conturilor naționale și regionale în Comunitate (SEC 95)*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L310/1996.

Art.4 În înțelesul prezentului regulament, sectoarele instituționale prezentate mai jos au următoarele semnificații:

a) **Societăți nefinanciare (S11)** - unități cu personalitate juridică și cvasisocietăți a căror activitate principală constă în producerea de bunuri și/sau servicii nefinanciare pentru piață; acest sector instituțional cuprinde: *regii autonome, companii naționale, societăți naționale, societăți comerciale cu capital public sau privat, societăți cooperatiste, societăți agricole, instituții fără scop lucrativ aflate în serviciul societăților nefinanciare (asociații patronale, ale meșteșugarilor)* și alte asemenea.

b) **Instituții financiare monetare** - cuprinde următoarele sectoare instituționale:

b1) **banca centrală (S121)** - cuprinde Banca Națională a României, Banca Centrală Europeană precum și celelalte bănci centrale naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene;

b2) **alte instituții financiare monetare (S122)** - unități cu personalitate juridică și cvasisocietăți a căror funcție principală constă în furnizarea de servicii de intermediere

financiară ce constau în primirea de depozite și/sau substitute de depozite din partea unităților instituționale altele decât societățile financiare monetare și acordarea de credite și/sau în efectuarea de plasamente în nume propriu. Acest sector instituțional cuprinde, fără a fi limitativ, *instituții de credit și fonduri de piață monetară*.

Fondurile de piață monetară sunt organisme de plasament colectiv ale căror acțiuni sau unități de fond sunt, din punct de vedere al lichidității, substituiți apropiați pentru depozite; fondurile de piață monetară investesc preponderent în instrumente ale pieței monetare, în acțiunile/unitățile altor fonduri de piață monetară, în alte instrumente de împrumut transferabile și având scadența reziduală de până la un an, precum și în depozite bancare, urmărind o rată a profitului apropiată de ratele dobânzii oferite de instrumentele pieței monetare. Caracteristicile fondurilor de piață monetară sunt descrise în Regulamentul (CE) nr.25/2009 al Băncii Centrale Europene din 19 decembrie 2008 privind bilanțul sectorului instituții financiare monetare (Reformare) (BCE/2008/32), Anexa I, Partea I paragrafele 2.1 și 2.2. Lista fondurilor de piață monetară rezidente este publicată de Banca Națională a României. Lista instituțiilor financiare monetare din Uniunea Europeană este publicată de Banca Centrală Europeană.

Se consideră că un organism de plasament colectiv este inclus în acest sector dacă cel puțin 85 la sută din activul său este investit în asemenea instrumente financiare.

c) **Alți intermediari financieri (S123)** - unități cu personalitate juridică și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în furnizarea de servicii de intermediere financiară, exclusiv cele furnizate de instituțiile financiare monetare; acest sector instituțional cuprinde, fără a fi limitativ: *fonduri de investiții, altele decât fondurile de piață monetară (fonduri deschise de investiții, societăți de investiții și alte asemenea), societăți vehicule investiționale, instituții financiare nebancare (societăți de leasing financiar, societăți de credit de consum, societăți de credit ipotecar, unități cu personalitate juridică emitente de carduri de credit/debit, societăți de factoring, case de ajutor reciproc, societăți de microfinanțare, fonduri de garantare a creditelor și alte asemenea), societăți de servicii de investiții financiare; case de compensare cu funcție de contraparte centrală*.

d) **Auxiliari financieri (S124)** - unități cu personalitate juridică și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în exercitarea de activități financiare auxiliare; acest sector instituțional cuprinde: *societăți de registru, case de schimb valutar, burse de valori, case de compensare fără funcția de contraparte centrală, societăți de administrare a fondurilor mutuale, societăți de administrare a fondurilor de pensii private, societăți de administrare a*

investițiilor, brokeri de asigurări, brokeri de credite și alți auxiliari financiari a căror activitate este asociată cu intermedierea financiară.

e) **Societăți de asigurare și fonduri de pensii (S125)** - unități cu personalitate juridică și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în furnizarea de servicii de intermediere financiară rezultate din reciprocitatea riscurilor; acest sector instituțional cuprinde: *societăți de asigurare, societăți de reasigurare, grupuri financiare de asigurare, fonduri de pensii facultative, fonduri de pensii private sau administrate privat și alte asemenea.*

f) **Administrația publică (S13)** - acest sector instituțional cuprinde: administrația centrală, administrațiile locale, administrațiile statelor federale și administrațiile sistemelor de asigurări sociale;

f1) **administrația centrală (S1311)** - organismele centrale a căror competență se întinde pe tot teritoriul țării, cu excepția administrațiilor sistemelor de asigurări sociale; informațiile referitoare la activele și pasivele autorităților publice se includ în acest sector instituțional;

f2) **administrațiile statelor federale (S1312)** – administrațiile care, în calitate de unități instituționale distincte, exercită anumite funcții de administrație la nivel inferior celui al administrației centrale și superior celui al unităților instituționale publice locale, cu excepția administrațiilor sistemelor de asigurări sociale ale administrațiilor statelor federale. În Uniunea Europeană administrații ale statelor federale au Austria, Germania, Portugalia și Spania;

f3) **administrațiile locale (S1313)** - administrațiile publice a căror competență se întinde numai pe o unitate administrativă locală (comună, oraș, municipiu, județ, sector, municipiul București), cu excepția instituțiilor teritoriale ale administrațiilor sistemelor de asigurări sociale;

f4) **administrațiile sistemelor de asigurări sociale (S1314)** - cuprinde autoritățile care administrează sistemele de asigurări sociale (*sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, sistemul asigurărilor pentru șomaj, sistemul asigurărilor sociale de sănătate, sistemul asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale și alte asemenea*), precum și instituțiile teritoriale din subordinea acestora, indiferent de modul de finanțare.

g) **Gospodăriile populației (S14)** - persoane fizice sau grupuri de persoane fizice consumatoare de bunuri și servicii ce folosesc aceeași locuință, utilizează în comun o parte sau totalitatea veniturilor și a patrimoniului, consumă în colectiv bunuri și servicii și, eventual, produc bunuri și/sau servicii nefinanciare exclusiv pentru consumul lor final; acest sector instituțional cuprinde, de asemenea, asociațiile familiale și persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent, asociațiile de persoane fără personalitate juridică (altele decât cvasi-societățile) care sunt producători de bunuri și/sau servicii pentru piață, instituțiile fără

scop lucrativ și fără personalitate juridică aflate în serviciul gospodăriilor populației, persoanele instituționalizate (în mănăstiri, unități de asistență socială și alte asemenea).

h) **Instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (S15)** - unități cu personalitate juridică ce servesc gospodăriile populației, furnizând bunuri și/sau servicii nedestinate pieței; acest sector instituțional cuprinde: *sindicate, grupuri profesionale, societăți științifice, asociații de consumatori, biserici și comunități religioase, cluburi sociale, recreative, culturale și sportive, organizații de caritate, asociații și fundații de binefacere finanțate prin transferuri voluntare (în numerar sau în natură), provenite de la alte entități și alte asemenea.*

Secțiunea a 4-a

Categorii de instrumente

Art.5 Standardele pentru clasificarea categoriilor de instrumente ce constituie activele și pasivele unităților instituționale sunt definite în *Sistemul european al conturilor naționale și regionale în Comunitate (SEC 95)*.

Art.6 În înțelesul prezentului regulament, categoriile de *active* prezentate mai jos au următoarele semnificații:

a) **numerar** - sume în monedă națională și alte monede deținute sub formă de bancnote și monede în circulație, utilizate în mod curent ca mijloc de plată;

b) **depozite overnight** – depozite convertibile în numerar și/sau transferabile la cerere prin cec, ordin de plată, debitare sau prin mijloace similare, fără întârzieri, restricții sau penalități semnificative.

Depozitele overnight includ, fără a fi limitativ, următoarele elemente de activ:

b1) – conturi curente, purtătoare sau nu de dobândă;

b2) – depozite la vedere, purtătoare sau nu de dobândă;

b3) – cecuri de călătorie deținute;

c) **depozite la termen** - depozite netransferabile, care nu pot fi transformate în numerar înainte de un termen fix prestabilit sau care pot fi transformate în numerar înainte de termenul convenit numai cu plata unor penalități.

Această categorie include, fără a fi limitativ, următoarele elemente de activ:

c1) - depozite la termen plasate la instituții de credit;

c2) - certificate de depozit, carnetе și librete de economii emise de instituții de credit.

Categoria *depozite la termen* se clasifică, în funcție de durata inițială, astfel:

- depozite la termen cu durata inițială de până la un an inclusiv;
- depozite la termen cu durata inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;
- depozite la termen cu durata inițială mai mare de doi ani. Depozitele

reînnoibile automat la scadență trebuie să fie clasificate în funcție de scadența cea mai apropiată în timp.

d) **alte depozite** – toate categoriile de depozite plasate, cu excepția depozitelor overnight și a depozitelor la termen. Această categorie include, fără a fi limitativ, următoarele elemente de activ:

- d1) - depozite colaterale;
- d2) - depozite garanții și alte asemenea;

Categoria *alte depozite* se clasifică, în funcție de durata inițială a contractului în baza căruia se constituie depozitul, astfel:

- alte depozite cu durata inițială de până la un an inclusiv;
- alte depozite cu durata inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;
- alte depozite cu durata inițială mai mare de doi ani.

e) **credite** - fonduri date cu împrumut clienților, exclusiv depozite plasate și titluri de valoare negociabile; această categorie include, fără a se limita la acestea, următoarele elemente de activ:

- e1) credite acordate gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației, defalcate în:

- e1.1) *credite pentru consum*: credite acordate pentru finanțarea în special a consumului personal de bunuri și servicii (automobile, mobilă, aparatură electrocasnică, electronică, petrecerea vacanțelor și alte asemenea bunuri și servicii). Creditul pentru consum acordat întreprinzătorilor persoane fizice/ asociațiilor de persoane fără personalitate juridică se include în această categorie dacă împrumutul este utilizat cu preponderență pentru consumul personal;
- e1.2) *credite pentru locuințe*: credite acordate în scopul investiției în locuințe pentru utilizare proprie sau pentru închiriere, inclusiv în scopul construirii sau în scopul renovării locuințelor. Acestea cuprind credite garantate cu proprietăți rezidențiale care sunt folosite în scopul achiziționării de locuințe, precum și alte

credite pentru achiziționarea de locuințe efectuate pe baza unei garanții personale sau a altor forme de active. Creditele pentru locuințe acordate întreprinzătorilor persoane fizice/asociațiilor de persoane fără personalitate juridică sunt cuprinse în această categorie, cu excepția cazului în care locuința este utilizată cu preponderență pentru dezvoltarea afacerilor, caz în care se raportează în categoria “credite pentru dezvoltarea afacerilor”.

- e1.3) *credite pentru dezvoltarea afacerilor*: credite acordate asociațiilor familiale și întreprinzătorilor persoane fizice, altele decât cele înregistrate în categoriile *credite pentru consum* și *credite pentru locuințe*;

- e1.4) *credite pentru alte scopuri*: credite acordate gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației, altele decât *creditele pentru consum*, *creditele pentru locuințe* și *creditele pentru dezvoltarea afacerilor*.

Creditele pentru refinanțare acordate gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se încadrează în categoria în care este încadrat creditul refinanțat.

- e2) creanțe aferente cărților de credit

În sensul prezentului regulament, această categorie cuprinde creditele acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare fie prin intermediul cardurilor cu debit amânat (și anume carduri pentru credite de oportunitate, astfel cum sunt definite mai jos), fie prin intermediul cardurilor de credit (și anume carduri pentru credite de oportunitate și pentru credite extinse). Creanțele aferente cărților de credit sunt înregistrate în conturi de card speciale și, prin urmare, nu sunt evidențiate în conturile curente sau cele cu facilitate de descoperit de cont.

Creditul de oportunitate este definit ca fiind creditul acordat cu o dobândă de 0 % în perioada dintre data tranzacției (tranzacțiilor) de plată efectuată (efectuate) cu cardul pe parcursul unui ciclu de facturare și data la care soldurile debitoare din cadrul acestui ciclu de facturare specific devin exigibile.

Creditul extins este definit ca fiind creditul acordat după data (datele) închiderii ciclului (ciclurilor) de facturare anterior (anterioare), adică sumele debitelor din conturile de card care nu au fost decontate atunci când acest lucru a fost posibil pentru prima dată, pentru care se percep rate ale dobânzii sau rate ale dobânzii ierarhizate de regulă mai mari

de 0 %. Deseori, trebuie plătite rate minime lunare pentru rambursarea, cel puțin parțială, a creditului extins.

Contrapartida acestui credit este entitatea responsabilă în final de rambursarea sumelor neachitate în conformitate cu acordul contractual, care coincide cu titularul cardului, în cazul cardurilor pentru uz personal, dar nu și în cazul cardurilor utilizate de societățile comerciale;

- e3) credite reînnoibile automat (*revolving*) și credite acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*)

Toate creditele reînnoibile automat au următoarele caracteristici: 1. debitorul poate utiliza sau retrage fonduri într-o limită de credit anterior aprobată, fără a notifica în prealabil creditorul; 2. valoarea creditului disponibil poate crește și descrește pe măsură ce fondurile sunt împrumutate și rambursate; 3. creditul poate fi utilizat în mod repetat; 4. nu există obligația rambursării regulate a fondurilor.

Creditele reînnoibile automat includ sumele obținute printr-o linie de credit și nerambursate încă (sumele neachitate).

O linie de credit este un acord între un creditor și un debitor care permite debitorului să ia avansuri, pe parcursul unei perioade definite și într-o anumită limită și să le ramburseze oricând înainte de o dată stabilită. Sumele disponibile printr-o linie de credit care nu au fost trase sau care au fost deja rambursate nu trebuie încadrate la niciuna din categoriile de bilanț.

Descoperitul de cont reprezintă un sold debitor al unui cont curent. Atât creditele reînnoibile automat, cât și creditele acordate pe descoperit de cont exclud creditele acordate prin intermediul cardurilor de credit. Suma totală datorată de către debitor trebuie raportată, indiferent dacă aceasta se încadrează sau nu în limita convenită în prealabil între creditor și debitor cu privire la valoarea și/sau perioada maximă a creditului;

- e4) credite sindicalizate (contracte de credit individuale, la care participă mai multe instituții în calitate de creditori)

Creditele sindicalizate acoperă numai cazurile în care debitorul știe, din contractul de credit, că acesta este acordat de mai mulți creditori. În scopuri statistice, numai sumele acordate efectiv de creditori (nu neapărat liniile de credit în totalitate) sunt considerate credite sindicalizate. Creditul sindicalizat este de obicei aranjat și coordonat de o instituție (deseori denumită manager principal) și este de fapt acordat de diferiții participanți la sindicat. Toți participanții, inclusiv instituția manager principal, raportează partea lor din

creditul acordat debitorului (adică nu față de instituția manager principal) la activele bilanțiere;

- e5) leasing financiar acordat terților

Leasingul financiar reprezintă un contract prin care proprietarul unui bun de folosință îndelungată („locatorul/finanțatorul”) împrumută acest activ unui terț („utilizatorul”) pentru mare parte sau chiar pentru întreaga durată de viață economică a activului în schimbul unor rate regulate care corespund prețului bunului, la care se adaugă o dobândă. Utilizatorul se presupune că în fapt beneficiază de toate avantajele care decurg din folosirea bunului și suportă toate costurile și riscurile asociate proprietății. În scopuri statistice, leasingul financiar este considerat ca fiind un credit acordat de locator/finanțator utilizatorului (care permite utilizatorului să achiziționeze bunul de folosință îndelungată). Activele (bunurile de folosință îndelungată) care au fost împrumutate utilizatorului nu se înregistrează în bilanțul creditorului;

- e6) titluri de valoare nenegociabile

Titlurile de valoare, altele decât acțiunile și alte titluri de participație care nu sunt negociabile și care nu pot fi tranzacționate pe piețele secundare. A se vedea și „credite negociate”;

- e7) credite negociate

Creditele care au devenit *de facto* negociabile sunt clasificate la postul de active „credite”, cu condiția ca, în continuare, să se materializeze într-un singur document și sunt, de regulă, tranzacționate numai ocazional;

- e8) creanțe subordonate sub formă de depozite sau credite

Creanțele subordonate sunt instrumente care conferă un drept de creanță subsidiar asupra instituției emitente, care poate fi exercitat numai după realizarea tuturor celorlalte drepturi de creanță care au un grad de prioritate mai înalt (de exemplu, depozite/credite), atribuindu-le anumite caracteristici ale instrumentului „acțiuni și alte titluri de participație”. În scopuri statistice, creanțele subordonate se clasifică fie la instrumentul „credite”, fie la instrumentul „titluri de valoare, altele decât acțiunile” conform naturii instrumentului financiar;

- e9) creanțe în cadrul operațiunilor *reverse repo* sau de împrumut de titluri de valoare garantate cu numerar

În acest post se înregistrează contrapartida numerarului achitat în schimbul titlurilor de valoare achiziționate, sau contrapartida numerarului achitat în cazul împrumutului de

titluri de valoare garantat cu numerar. A se vedea și postul de pasiv “împrumuturi din operațiuni repo”.

f) titluri de valoare, altele decât acțiunile – titluri de valoare, altele decât acțiunile sau alte titluri de participație, care sunt negociabile și tranzacționate în mod obișnuit pe piețele secundare sau care pot fi compensate pe piață și care nu conferă deținătorului niciun drept de proprietate asupra instituției emitente. În această categorie se includ:

f1) titluri de valoare care conferă deținătorului dreptul necondiționat la un venit fix sau determinat prin contract sub formă de plăți de cupoane și/sau a unei sume fixe stabilite la o anumită dată (sau date) ori începând de la o dată stabilită la momentul emisiunii;

f2) credite negociabile acordate care au fost restructurate într-un număr mare de titluri identice și care pot fi tranzacționate pe piețele secundare (a se vedea și categoria e7);

f3) creanțe subordonate sub formă de titluri de creanță (a se vedea, de asemenea, categoria e8).

Titlurile de valoare împrumutate în cadrul operațiunilor de împrumut de titluri de valoare sau vândute în cadrul unui contract de report rămân înregistrate în bilanțul proprietarului inițial (și nu sunt înregistrate în bilanțul achizitorului temporar) atunci când există un angajament ferm de răscumpărare a titlurilor (nu doar opțiunea de a face acest lucru). Atunci când achizitorul temporar vinde titlurile de valoare primite, această vânzare trebuie să fie înregistrată ca tranzacție cu titluri de valoare simplă și trebuie evidențiată în bilanțul achizitorului temporar ca o poziție negativă în portofoliul de titluri de valoare.

Titlurile de valoare, altele decât acțiunile se clasifică, în funcție de scadența la emisiune, astfel:

- titluri de valoare negociabile cu maturitatea la emiter de până la un an inclusiv;

- titluri de valoare negociabile cu maturitatea la emiter cu cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;

- titluri de valoare negociabile cu maturitatea la emiter mai mare de doi ani.

g) acțiuni/unități de fond ale fondurilor de piață monetară - titluri de participare emise de fondurile de piață monetară care, în funcție de modul de constituire a acestora, pot fi acțiuni (în cazul societăților de investiții) sau unități de fond (în cazul fondurilor de investiții). Fondurile de piață monetară sunt definite la art.3, lit. 3, pct.b2 paragraful 2 din Capitolul I la prezentul regulament.

h) acțiuni/unități de fond ale fondurilor de investiții - titluri de participare emise de fondurile de investiții, altele decât fondurile de piață monetară care, în funcție de modul de constituire a acestora, pot fi acțiuni (în cazul societăților de investiții) sau unități de fond (în

cazul fondurilor de investiții). Fondurile de investiții, altele decât fondurile de piață monetară sunt definite la art.37 lit.a) Secțiunea a 2 a din Capitolul V la prezentul regulament.

i) **acțiuni și alte titluri de participație** - titluri de valoare care reprezintă drepturi de proprietate asupra societăților sau cvasisocietăților. Aceste titluri de valoare conferă, în general, deținătorilor dreptul la o parte din beneficiile societății sau cvasisocietății și la o parte din fondurile proprii în cazul lichidării societății. Acțiunile și alte participații de capital se împart în următoarele elemente de activ:

g1) – acțiuni cotate, negociabile și tranzacționate pe piețe reglementate sau alte piețe secundare;

g2) - acțiuni necotate, care nu sunt negociabile sau tranzacționate pe piețe organizate;

g3) – alte participații de capital.

j) **instrumente financiare derivate** - instrumente financiare derivate deținute în portofoliu și înregistrate în activul bilanțier la valoarea de piață brută pozitivă. În conformitate cu standardele statistice internaționale actuale, instrumentele financiare derivate care au o valoare de piață, în principiu, trebuie să fie înregistrate în bilanț. Instrumentele derivate au o valoare de piață când sunt negociate pe piețele organizate, adică la bursă, sau în cazurile în care pot fi compensate periodic în afara piețelor reglementate (*over-the-counter* — OTC).

În cadrul acestui post trebuie raportate următoarele instrumente financiare derivate: opțiuni negociabile sau pe piețele OTC, warante, futures (numai dacă acestea au o valoare de piață deoarece sunt negociabile sau pot fi compensate) și swap-uri (numai dacă acestea au o valoare de piață deoarece sunt negociabile sau pot fi compensate).

Instrumentele financiare derivate care trebuie înregistrate în bilanț trebuie înregistrare la valoarea de piață a acestora, adică la prețul curent al pieței sau la un echivalent apropiat (valoarea justă).

Warante (sau bonuri de subscriere) sunt opțiuni negociabile care dau deținătorului dreptul de a cumpăra de la emițător (de obicei o societate) un anumit număr de acțiuni sau obligațiuni, în condiții specificate și pe parcursul unei perioade de timp determinate.

k) **active fixe** - active nefinanciare, corporale și necorporale, destinate unei folosiri repetate pentru o perioadă mai mare de un an. În această categorie se includ terenuri și clădiri precum și echipamente, *software* și alte elemente de infrastructură;

l) **credite comerciale și avansuri acordate** – creanțe ce rezultă din acordarea directă a creditelor către cumpărători, în cadrul operațiunilor cu bunuri și/sau servicii și din avansurile

acordate pentru lucrările în curs de execuție sau comandate, care pot fi asociate cu astfel de operațiuni; această subcategorie include, fără a fi limitativ, *creanțele comerciale, abonamentele plătite în avans, chiriile plătite în avans* și alte asemenea;

m) **alte sume de primit** – creanțe ce rezultă din decalajul de timp între momentul în care are loc operațiunea de repartiție sau operațiunea financiară pe piața secundară și momentul efectuării plății corespunzătoare; se includ și creanțele ce rezultă din veniturile ce urmează a fi încasate; acest post include, fără a fi limitativ, *venituri de primit, chiria acumulată pentru clădiri, sume de încasat care nu au legătură cu activitatea principală* și alte asemenea;

n) **alte active** - active neincluse în alte categorii de activ; este o categorie reziduală în care se includ:

- sume de primit în curs de lămurire (solduri debitoare deținute în bilanț care nu sunt reținute în numele clientului, dar care au totuși legături cu fondurile clienților);
- sume în tranzit;
- alte active.

Art.7 În înțelesul prezentului regulament, categoriile de *pasive* prezentate mai jos au următoarele semnificații:

a) **capital și rezerve** - sumele aferente emisiunii de titluri de capital către acționari sau alți proprietari, conferind deținătorului drepturi de proprietate asupra emitentului și, în general, dreptul asupra unei părți din profituri și asupra unei părți din fondurile proprii în caz de lichidare. De asemenea, sunt incluse fondurile provenite din profiturile nerepartizate sau fondurile păstrate de agenții raportori în anticiparea unor eventuale plăți și obligații viitoare.

Aici se includ:

- a1) capitalul social/capitalul de dotare;
- a2) prime legate de capital și rezerve;
- a3) profiturile sau fondurile nerepartizate;

a4) provizioanele specifice și generale constituite pentru acoperirea creditelor, a titlurilor de valoare și a altor tipuri de active (pot fi înregistrate în conformitate cu normele contabile).

b) **titluri de creanță emise** – titluri de valoare emise, altele decât acțiunile sau alte titluri de participație, care sunt, în mod obișnuit, instrumente negociabile și tranzacționate pe piețele secundare sau care pot fi compensate pe piață și care nu conferă deținătorului vreun drept de proprietate asupra instituției emitente; instrumentele nenegociabile emise care, ulterior, devin negociabile vor fi reclasificate ca titluri de creanță emise.

În această categorie de pasive se includ:

- titluri de valoare care conferă deținătorului dreptul necondiționat la un venit fix sau stabilit contractual sub forma plății de cupoane și/sau a unei sume fixe stabilite la o anumită dată (sau date) sau începând de la o dată stabilită la momentul emisiunii;
- instrumente nenegociabile emise care, ulterior, devin negociabile, trebuie să fie reclasificate ca “titluri de creanță”;
- instrumente hibride. Sunt instrumente negociabile cu elemente combinate de datorii și instrumente derivate, incluzând:
 - titluri de creanță negociabile care conțin instrumente derivate ca parte integrantă a acestora;
 - instrumente negociabile a căror valoare de răscumpărare și/sau cupon este legată de evoluția unui activ suport de referință, de prețul activului sau de un alt indicator de referință pe toată durata instrumentului.

c) **instrumente financiare derivate** - instrumente financiare derivate deținute în portofoliu și înregistrate în pasivul bilanțier la valoarea de piață brută negativă; a se vedea și „instrumente financiare derivate” din categorii de active, art.5 lit.j);

d) **credite comerciale și avansuri primite** – împrumuturi ce rezultă din primirea directă a creditelor de la furnizori în cadrul operațiunilor cu bunuri și/sau servicii și din avansurile primite pentru lucrările în curs de execuție sau comandate, care pot fi asociate cu astfel de operațiuni; În această categorie de pasive se includ, fără a fi limitativ, *veniturile înregistrate în avans, chiriile primite în avans pentru clădirile închiriate, creditele furnizor primite* și alte asemenea;

e) **alte sume de plătit** – datorii ce rezultă din decalajul de timp între momentul în care are loc operațiunea de repartiție sau operațiunea financiară pe piața secundară și momentul efectuării plății corespunzătoare. În această categorie de pasive se includ, fără a fi limitativ:

- sume de plătit care nu au legătură cu activitatea principală (sume datorate furnizorilor, impozite, salarii, contribuții sociale),
- sume care reprezintă obligații față de terți (pensii, dividende),
- sume nete de plătit în cadrul decontărilor ulterioare ale tranzacțiilor cu titluri de valoare și alte asemenea;

f) **alte pasive** - pasive neincluse în alte categorii de pasiv; este o categorie reziduală în care se includ:

- sume de plătit în curs de lămurire;
- sume în tranzit;
- alte pasive neincluse în alte categorii de pasiv.

Capitolul II

Bilanțul monetar al instituțiilor financiare monetare

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art.8 Prevederile prezentului capitol definesc mecanismele de raportare potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 25/2009 al Băncii Centrale Europene din 19 decembrie 2008 privind bilanțul sectorului instituții financiare monetare (reformare) (BCE/2008/32), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 15 din 20 ianuarie 2009, denumit în continuare Regulamentul BCE/2008/32 și se adresează instituțiilor de credit rezidente, precum și societăților de administrare a investițiilor și societăților de investiții autoadministrare care administrează fonduri de piață monetară.

Secțiunea a 2-a

Definițiile termenilor de bază

Art. 9 În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **agent raportor** - are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32; agenții raportori sunt:

a.1) **instituții de credit rezidente;**

a.2) **societăți de administrare a investițiilor și societăți de investiții autoadministrare care administrează fonduri de piață monetară** - societăți de administrare a investițiilor și societăți de investiții autoadministrare, înființate potrivit Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, care administrează fonduri de piață monetară;

b) **fonduri de piață monetară** - au semnificația prevăzută la art.4 lit.b2) capitolul I la prezentul regulament;

c) **bilanț monetar** - sinteza statistică a tuturor categoriilor bilanțiere de activ și pasiv existente în sold la sfârșitul lunii de raportare, clasificate și detaliate astfel încât să permită calcularea agregatelor monetare și a contrapartidelor acestora;

- d) **rezident** - de la data adoptării monedei euro de către România, termenul rezident are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32, iar până la data adoptării monedei euro de către România, termenul rezident are semnificația prevăzută la art.2 lit.a) din capitolul I la prezentul regulament;
- e) **nerezident** - până la data adoptării monedei euro de către România, termenul nerezident are semnificația prevăzută la art.2 lit.b) din capitolul I la prezentul regulament;
- f) **cvasisocetăți** - are semnificația prevăzută la art.3 lit.c), par.(1) din capitolul I la prezentul regulament;
- g) **sector instituțional** - are semnificația prevăzută la art.3 lit.b), par.(1) din capitolul I la prezentul regulament;
- h) **instrumente financiare nenegociabile** - instrumente financiare care nu pot fi negociate deoarece există restricții în privința transferului legal al proprietății asupra lor sau, deși din punct de vedere tehnic pot fi negociabile, nu pot fi tranzacționate datorită absenței unei piețe organizate;
- i) **scadență inițială/scadență la emisiune** - are semnificația prevăzută în anexa II, partea 2 paragraful 2 din Regulamentul BCE/2008/32;
- j) **perioada notificată** - are semnificația prevăzută în anexa II, partea 2 paragraful 2 din Regulamentul BCE/2008/32;
- k) **reducere** - are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- l) **securitizare** - are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- m) **securitizare clasică** - semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- n) **securitizare sintetică** - semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- o) **societate vehicul investițional** - are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- p) **cedarea creditului** - transferul economic al unui credit sau al unui cumul de credite de la instituția de credit raportoare către un cesionar, realizat fie prin transferul proprietății, fie prin cote de participație;
- r) **achiziționarea creditului** - transferul economic al unui credit sau al unui cumul de credite de la un cedent către instituția de credit raportoare, realizat fie prin transferul proprietății, fie prin cote de participație;
- s) **prestator** – are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2008/32;
- ș) **derecunoaștere** - are semnificația prevăzută în anexa I, partea 6 paragraful 1 din Regulamentul BCE/2008/32;

- t) **scadența reziduală** – durata rămasă de scurs a instrumentului financiar până la rambursare;
- ț) **revizuirea ratei dobânzii** - are semnificația prevăzută în anexa I, partea 3 paragraful 1, alineatul 3 din Regulamentul BCE/2008/32;
- u) **numărul de conturi cu acces prin internet/computer personal atașate depozitelor overnight transferabile** - au semnificația prevăzută în anexa I, partea 4 paragrafele 1 și 2 din Regulamentul BCE/2008/32;
- v) **credite garantate cu garanții reale imobiliare** – creditele însoțite de garanții definite în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a României și Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr.19/24/2006 privind tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de instituțiile de credit și firmele de investiții;
- x) **credite neperformante** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 2, punctul 2, litera g) din Tabelul *Categorii de instrumente* din Regulamentul BCE/2008/32. Creditele neperformante se identifică în conformitate cu prevederile art. 160 privind starea de nerambursare din Regulamentul Băncii Naționale a României și Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 15/20/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții potrivit abordării bazate pe modele interne de rating;
- y) **credite restante** - creanțe comerciale, valori de recuperat, credite acordate inclusiv pe baza valorilor primite în pensiune, nerambursate la scadență, precum și soldurile debitoare neautorizate (overdraft) ale conturilor curente, creanțe din dobânzi neîncasate la scadență evidențiate în conturile de creanțe restante și îndoielnice.

Secțiunea a 3-a

Dispoziții specifice

Art. 10 (1) Tabelul *Categorii de instrumente* din anexa II, partea 2 la Regulamentul BCE/2008/32, denumit în continuare Tabelul *Categorii de instrumente* cuprinde o descriere detaliată a categoriilor de instrumente pe care băncile centrale naționale le transpun în categorii aplicabile la nivel național. Definițiile se raportează la *Sistemul european al conturilor naționale și regionale din Comunitate (SEC 95)*.

(2) Agenții raportori clasifică elementele bilanțiere de activ în următoarele categorii:

- a) **numerar** – are semnificația prevăzută la art.5 lit.a) din capitolul I la prezentul regulament;
- b) **credite** – are semnificația prevăzută la art.5 lit.e) din capitolul I la prezentul regulament. În scopul prezentului capitol, categoria *credite* include următoarele categorii de active: *depozite*

overnight, depozite la termen și alte depozite, definite la art.5 lit.b), c) și d) din capitolul I la prezentul regulament;

c) **titluri de valoare, altele decât acțiunile** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.f) din capitolul I la prezentul regulament;

d) **acțiuni/unități de fond ale fondurilor de piață monetară** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.g) din capitolul I la prezentul regulament;

e) **acțiuni și alte titluri de participație** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.i) din capitolul I la prezentul regulament; În scopul prezentului capitol, categoria *acțiuni și alte titluri de participație* include categoria de instrumente *acțiuni/unități de fond ale fondurilor de investiții*, definită la art.5 lit.h) din capitolul I la prezentul regulament;

f) **active fixe** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.k) din capitolul I la prezentul regulament;

g) **alte active** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.n) din capitolul I la prezentul regulament. În scopul prezentului capitol, categoria *alte active* include următoarele active: *instrumente financiare derivate, credite comerciale și avansuri și alte sume de primit*, definite la art.5 lit.j), l) și m) din capitolul I la prezentul regulament;

(3) Dobânda acumulată de primit aferentă creditelor se înregistrează în categoria **credite**.

(4) Agenții raportori clasifică elementele bilanțiere de pasiv în următoarele categorii:

a) **depozite** – are semnificația prevăzută la punctul 9 din Tabelul *Categoriilor de instrumente*; această categorie cuprinde:

a1) **depozite overnight** – are semnificația prevăzută la punctul 9.1. din Tabelul *Categoriilor de instrumente*; în această categorie de pasive bilanțiere se includ și conturile curente (soldurile creditoare ale conturilor curente), precum și depozitele la vedere.

a1.1) depozite transferabile – depozite din categoria depozitelor overnight; această categorie are semnificația prevăzută la punctul 9.1a. din Tabelul *Categoriilor de instrumente*.

a2) **depozite la termen** - are semnificația prevăzută la punctul 9.2. din Tabelul *Categoriilor de instrumente*. Produsele financiare cu clauze ce prevăd posibilitatea reînnoirii lor vor fi încadrate conform scadenței inițiale.

Depozitele la termen se clasifică, în funcție de scadența inițială, conform definiției de la punctele 9.2a/9.2b/9.2c din Tabelul *Categoriilor de instrumente*, astfel:

a2.1) depozite cu scadența inițială de până la un an inclusiv;

a2.2) depozite cu scadența inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;

a2.3) depozite cu scadența inițială mai mare de doi ani;

a3) **depozite rambursabile după notificare** - are semnificația prevăzută la punctul 9.3. din Tabelul *Categorii de instrumente*.

Depozite rambursabile după notificare se clasifică, în funcție de scadența inițială, conform definiției de la punctele 9.3a/9.3b din Tabelul *Categorii de instrumente*, astfel:

a3.1) depozite rambursabile după notificare cu scadența până la trei luni inclusiv;

a3.2) depozite rambursabile după notificare cu scadența cuprinsă între trei luni și doi ani inclusiv;

a3.3) depozite rambursabile după notificare la mai mult de doi ani;

a4) **împrumuturi din operațiuni repo** - are semnificația prevăzută la punctul 9.4. din Tabelul *Categorii de instrumente*;

Categoria **depozite** include și împrumuturile primite (inclusiv împrumuturile subordonate) de către instituțiile de credit, disponibilul din conturile curente, depozitele colaterale și depozitele garanții.

b) **acțiuni/unități de fond ale fondurilor de piață monetară** - are semnificația prevăzută la punctul 10 din Tabelul *Categorii de instrumente*;

c) **titluri de creanță emise** - are semnificația prevăzută la punctul 11 din Tabelul *Categorii de instrumente*; se clasifică, în funcție de scadența la emisiune, conform definiției de la punctele 11a/11b/11c din Tabelul *Categorii de instrumente*, astfel:

c1) titluri de creanță cu scadență la emitere până la un an inclusiv;

c2) titluri de creanță cu scadență la emitere peste un an și până la doi ani inclusiv;

c2.1) titluri de creanță cu scadență la emitere până la doi ani inclusiv și cu garanția de recuperare la răscumpărare a capitalului investit mai mică de 100% - categorie definită la punctul 11d din Tabelul *Categorii de instrumente*.

c3) titluri de creanță cu scadență la emitere peste doi ani;

d) **capital și rezerve** - are semnificația prevăzută la punctul 12 din Tabelul *Categorii de instrumente*; în această categorie de pasive se includ:

d1) capital propriu:

d1.1) capital social;

d1.2) profit (+)/pierdere (-) - va include atât rezultatul exercițiului curent, cât și rezultatul reportat (profit nerepartizat sau pierdere neacoperită);

d1.3) alte fonduri (prime legate de capital, rezerve și altele).

d2) capital suplimentar:

d2.1) provizioane, din care:

d2.1.1) pentru riscul de credit.

d2.2) alte fonduri (fondul special constituit de casele de economii pentru domeniul locativ, rezervele din reevaluarea patrimoniului, acțiuni preferențiale cumulative pe durate determinate și alte asemenea elemente).

e) **alte pasive** - are semnificația prevăzută la punctul 13 din Tabelul *Categorii de instrumente*. În scopul prezentului capitol, categoria *alte pasive* include următoarele pasive: *instrumente financiare derivate, credite comerciale și avansuri primite și alte sume de plătit*, definite la art.6 lit.c), d) și e) din capitolul I la prezentul regulament;

(5) În scopurile prezentului capitol, *dobânda acumulată de plătit aferentă depozitelor* se înregistrează în categoria **depozite**.

Art. 11 (1) Contrapărțile **rezidente** precum și cele **nerezidente din zona Uniunii Europene** ale agenților raportori se clasifică pe sectoarele instituționale definite la art.4, capitolul I la prezentul regulament.

(2) Contrapărțile **nerezidente din afara zonei Uniunii Europene** ale instituțiilor financiare monetare se clasifică pe următoarele sectoare instituționale:

a) instituții bancare - acest sector instituțional cuprinde banca centrală și alte instituții financiare monetare;

b) instituții nebancare:

b1) guvernamentale - acest sector instituțional cuprinde administrații publice;

b2) neguvernamentale - acest sector instituțional cuprinde: societăți nefinanciare, alți intermediari financiari, auxiliari financiari, societăți de asigurări și fonduri de pensii, gospodării ale populației, instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației.

Art. 12. (1) Instituțiile de credit vor evidenția, separat, ajustările din reevaluare, conform structurii din anexa nr. II.2 la prezentul regulament.

Ajustările din reevaluare, conform anexei I, partea 5 la Regulamentul BCE/2008/32, evidențiază modificările care se produc în cursul lunii de raportare în valoarea creditelor și a titlurilor de valoare deținute de instituțiile de credit, astfel:

a) ajustările datorate modificării soldului creditelor, ca urmare a aplicării reducerilor, inclusiv a reducerii soldului complet al creditului (anulare); în acest caz, anexa nr. II.2 va cuprinde soldul creditelor scoase în afara bilanțului pe parcursul lunii de raportare;

b) ajustările datorate modificării prețurilor la titlurile de valoare deținute în perioada de referință; în acest caz, anexa nr. II.2 va cuprinde schimbările (câștig/pierdere) care se produc în luna de raportare în valoarea bilanțieră a stocului de titluri.

(2) Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrate vor evidenția, separat, ajustările din reevaluare, conform structurii din anexa nr. II.6 prezentul regulament

Ajustările din reevaluare evidențiază modificările care se produc în cursul lunii de raportare în valoarea titlurilor de valoare deținute de fondurile de piață monetară; anexa nr. II.6 va cuprinde schimbările (câștig/pierdere) care se produc în luna de raportare în valoarea bilanțieră a stocului de titluri.

Secțiunea a 4-a

Obligații de raportare

Art. 13. (1) Instituțiile de credit rezidente raportează Băncii Naționale a României - Direcția Statistică, date și informații privind:

- a) Activele și pasivele bilanțiere conform structurii prezentate în anexa nr. II.1;
- b) Soldul creditelor restante conform structurii prezentate în anexa nr. II.1A;
- c) Soldul creditelor acordate de instituțiile de credit conform structurii prezentate în anexa nr. II.1B;
- d) Soldul titlurilor de valoare, altele decât acțiunile emise de societăți vehicul investițional și deținute de instituțiile de credit și, respectiv, Soldul titlurilor de creanță emise de instituțiile de credit cu scadența la emitere de până la doi ani inclusiv și cu garanția de recuperare la răscumpărare a capitalului investit mai mică de 100%, conform structurilor prezentate în anexa nr. II.1C;
- e) Soldul depozitelor atrase de instituțiile de credit conform structurii prezentate în anexa nr. II.1D;
- f) Ajustări din reevaluare conform structurii prezentate în anexa nr. II.2;
- g) Activele și pasivele bilanțiere în echivalent lei conform structurii prezentate în anexa nr. II.3;
- h) Securitizări și alte transferuri de credite conform structurii prezentate în anexa nr. II.4;
- i) Situația deținerilor de titluri de valoare identificabile prin cod ISIN conform structurii prezentate în anexa nr. II.5, ce cuprinde date privind titlurile identificabile prin cod ISIN deținute în portofoliu la sfârșitul lunii de către instituția de credit;

(2) Datele statistice raportate Băncii Naționale a României conform alin. (1) se referă la activitatea tuturor unităților operative ale instituțiilor de credit de pe teritoriul național și se transmit lunar, în format electronic, până cel mai târziu în data de 15 a lunii următoare lunii pentru care se întocmește raportarea. În cazul în care data limită până la care se transmite raportarea este o zi nebancaară, raportarea se transmite cel mai târziu în ultima zi bancaară anterioară acesteia.

(3) Instituțiile de credit rezidente raportează Băncii Naționale a României - Direcția Statistică, anual, în format electronic, în termen de 45 zile de la sfârșitul anului, Informații nebilanțiere conform structurii prezentate în anexa nr. II.6.

(4) Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrate raportează lunar Băncii Naționale a României - Direcția Statistică, separat pentru fiecare fond de piață monetară administrat și cuprins în lista fondurilor de piață monetară, date privind:

- a) Activele și pasivele bilanțiere ale fondurilor de piață monetară conform structurii prezentate în anexa nr. II.7;
- b) Activele și pasivele bilanțiere în echivalent lei ale fondurilor de piață monetară conform structurii prezentate în anexa nr. II.8;
- c) Ajustări din reevaluare conform structurii prezentate în anexa nr. II.9;
- d) Situația deținerilor de titluri de valoare identificabile prin cod ISIN conform structurii prezentate în anexa nr. II.10, ce cuprinde date privind titlurile identificabile prin cod ISIN deținute în portofoliu la sfârșitul lunii de către fondul de piață monetară.

Lista fondurilor de piață monetară este actualizată de Banca Națională a României pe baza informațiilor primite de la Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.

(5) Datele statistice raportate Băncii Naționale a României conform alin. (4) se transmit lunar, în format electronic, până cel mai târziu în data de 15 a lunii următoare lunii pentru care se întocmește raportarea. În cazul în care data limită până la care se transmite raportarea este o zi nelucrătoare, raportarea se transmite cel mai târziu în ultima zi lucrătoare anterioară acesteia.

(6) Datele raportate conform prevederilor alin. (1) și alin. (4) au la bază informațiile din evidența contabilă a instituțiilor de credit, respectiv a fondurilor de piață monetară.

Art.14 (1) Agenții raportori au obligația să retransmită datele statistice în cazul în care au loc revizuirii ale datelor contabile, reclasificări sau se constată erori în datele transmise anterior.

(2) Retransmisiile vor fi însoțite de note explicative.

Capitolul III

Ratele dobânzii practicate de instituțiile financiare monetare

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 15 Prevederile prezentului capitol definesc mecanismele de raportare potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 63/2002 al Băncii Centrale Europene privind statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile financiare monetare pentru depozitele constituite de gospodării și societăți nefinanciare și creditele acordate acestora (BCE/2001/18), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L10/vol. 5 din 12 ianuarie 2002, modificat prin Regulamentul (CE) nr. 290/2009 al Băncii Centrale Europene din 31 martie 2009 (BCE/2009/7), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L94 din 8 aprilie 2009, denumit în continuare Regulamentul BCE/2001/18 și se adresează instituțiilor de credit rezidente.

Secțiunea a 2-a

Definițiile termenilor de bază

Art.16 În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **rata anualizată a dobânzii (RAD)** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 1 paragraful 1 din Regulamentul BCE/2001/18;
- b) **rata efectivă definită în sens restrâns (REDR)** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 1 paragraful 3 din Regulamentul BCE/2001/18;
- c) **dobânda anuală efectivă (DAE)** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 1 paragraful 10 din Regulament. Instituțiile de credit calculează dobânda anuală efectivă conform metodologiei prevăzute pentru creditele pentru consum în Legea nr.289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor persoane fizice, republicată, cu modificările ulterioare, care transpune prevederile Directivei 2008/48/CE;
- d) **contract nou** - are semnificația prevăzută în anexa II, partea 2 paragraful 21 din Regulamentul BCE/2001/18;

- e) **perioada inițială fixă** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 4 paragraful 55 din Regulamentul BCE/2001/18;
- f) **rată variabilă** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 4 paragraful 58 din Regulamentul BCE/2001/18;
- g) **credit destinat restructurării datoriei la rate sub nivelul celor aplicate pe piață** – are semnificația prevăzută în anexa II, partea 2 paragraful 16 din Regulamentul BCE/2001/18 ;
- h) **scadența inițială** - are semnificația prevăzută la art.9 lit.i) secțiunea a 2 a, capitolul II din prezentul regulament;
- i) **perioada notificată** – are semnificația prevăzută la art.9 lit.j) secțiunea a 2 a, capitolul II din prezentul regulament;
- j) **credite neperformante** – are semnificația prevăzută la art.9 lit.x) secțiunea a 2 a, capitolul II din prezentul regulament;
- k) **rezident** - are semnificația prevăzută la art.2 lit.a, capitolul I din prezentul regulament;
- l) **gospodării ale populației** - are semnificația prevăzută la art.4 lit.g, secțiunea a 2 a, capitolul I din prezentul regulament;
- m) **instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației** are semnificația prevăzută la art.4 lit.h, secțiunea a 2 a, capitolul I din prezentul regulament;
- n) **societăți nefinanciare** - are semnificația prevăzută la alin (3) art.4 lit.a, secțiunea a 2 a, capitolul I din prezentul regulament.

Secțiunea a 3-a

Dispoziții specifice

Art. 17 (1) Statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile de credit se determină pentru categoriile de instrumente definite în anexa II, partea 4 capitolul XIII din Regulamentul BCE/2001/18. Sfera de cuprindere a acestor categorii de instrumente este detaliată la art.5 lit. e) Secțiunea a 2 a, capitolul I, respectiv art10, alin.(4) lit.a) secțiunea a 2 a, capitolul II din prezentul regulament;

(2) Categoria de instrumente *credite pentru alte scopuri* se defalcă în *credite pentru dezvoltarea afacerilor* și *credite pentru alte scopuri*, definite potrivit prevederilor de la art.5 lit.

e) Secțiunea a 2 a, capitolul I din prezentul regulament

Art. 18 Statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile de credit se determină pentru creditele/depozitele existente în sold, respectiv pentru contractele noi de credit/depozit denumite în lei, euro și dolari SUA.

Art. 19 (1) Ratele dobânzii aferente soldurilor, detaliate în anexa nr. III.2 la prezenta normă, sunt definite în anexa II, partea 2 capitolul IV din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) Momentul de referință pentru ratele dobânzii aferente soldurilor îl constituie sfârșitul lunii pentru care se întocmește raportarea.

(3) Ratele dobânzii pentru depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), detaliate în anexa nr. III.3 la prezenta normă, sunt definite în anexa II, partea 2 capitolul V din Regulamentul BCE/2001/18.

(4) Momentul de referință pentru ratele dobânzii aferente depozitelor overnight, depozitelor rambursabile după notificare, creanțelor aferente cărților de credit, creditelor reînnoibile automat (*revolving*) și creditelor acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*) îl constituie sfârșitul lunii pentru care se întocmește raportarea.

(5) Ratele dobânzii pentru contractele noi având ca obiect alte categorii de instrumente decât depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), detaliate în anexa nr. III.4 și anexa nr. III.5 la prezenta normă, sunt definite în anexa II, partea 2 capitolul VI din Regulamentul BCE/2001/18.

(6) Perioada de referință pentru ratele dobânzii aferente contractelor noi altele decât depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*) o constituie întreaga lună de referință.

Art. 20 În vederea întocmirii statisticilor privind ratele dobânzii practicate de instituțiile de credit la contractele noi altele decât depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), detaliate în anexele nr. III.4 și III.5 la prezenta normă, instituțiile de credit aplică următoarele reguli:

(1) În baza de calcul a ratelor dobânzii aferente contractelor noi de credit/depozit se include întreaga valoare acordată/plasată a acestora, în situația prezentată în anexa II, partea 2

paragraful 21, prima liniuță din Regulamentul BCE/2001/18, respectiv valoarea pentru care se renegociază nivelul ratei dobânzii, în situația prezentată în anexa II, partea 2 paragraful 21, a doua liniuță din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) În vederea defalcării în funcție de categorii valorice a contractelor noi de credit acordate societăților nefinanciare, potrivit prevederilor prezentate în anexa II, partea 2 paragraful 52 din Regulamentul BCE/2001/18, contractele noi de credit acordate în lei sau dolari SUA sunt evaluate în echivalent euro pe baza cursului de schimb comunicat de Banca Națională a României în ultima zi bancară a lunii pentru care se întocmește raportarea.

(3) Defalcarea în funcție de creditele garantate cu garanții reale și/sau garanții personale, potrivit prevederilor anexei II, partea 4 paragraful 59 din Regulament este prevăzută în anexa nr. III.5 la prezenta normă. Defalcarea creditelor în funcție de garanțiile reale/garanțiile personale include volumul total de contracte noi de credit care sunt garantate prin utilizarea tehnicii *protecției finanțate a creditului*, definită potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României - Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 19/24/2006 privind tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de instituțiile de credit și firmele de investiții, publicat în Monitorul Oficial, partea I nr. 1034bis din 27 decembrie 2006 și/sau garantate prin utilizarea tehnicii *protecției nefinanțate a creditului* definită potrivit aceluiași regulament, astfel încât valoarea garanției reale/garanției personale să fie mai mare sau egală cu valoarea totală a creditului. În cazul în care instituția de credit raportoare aplică, în scop prudential, un sistem diferit de *abordarea standard*, descrisă în Regulamentul Băncii Naționale a României - Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 14/19/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții potrivit abordării standard, va aplica, de asemenea, același regim și la completarea anexei nr. III.5.

Art. 21 Instituțiile de credit aplică prevederile articolului 20 alineatul (1) și pentru determinarea dobânzii anuale efective aferente contractelor noi privind creditele pentru consum și respectiv creditele pentru locuințe acordate gospodăriilor populației, potrivit prevederilor prezentate în anexa II, partea 1 paragraful 9 din Regulamentul BCE/2001/18.

Art. 22 (1) Instituțiile de credit rezidente determină, agregat la nivelul instituției de credit, ratele dobânzii aferente creditelor și ale dobânzii aferente depozitelor existente în sold, conform prevederilor prezentate în anexa II, partea 2 paragraful 15 din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) Ratele dobânzii se determină cu două zecimale, prin rotunjire, utilizându-se formula nr. 1 din anexa nr. III.1 la prezentul regulament.

Art. 23 (1) Instituțiile de credit rezidente determină, agregat la nivelul instituției de credit, ratele dobânzii aferente depozitelor *overnight*, depozitelor rambursabile după notificare, creditelor acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), creditelor reînnoibile automat (*revolving*) și creanțelor aferente cărților de credit, conform prevederilor prezentate în anexa II, partea 2 paragraful 18 din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) Ratele dobânzii se determină cu două zecimale, prin rotunjire, utilizându-se formula nr. 1 din anexa nr. III.1 la prezentul regulament.

Art. 24 (1) Instituțiile de credit rezidente determină, agregat la nivelul instituției de credit, ratele dobânzii aferente contractelor noi de credit, respectiv depozit altele decât depozitele *overnight*, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), conform prevederilor prezentate în anexa II, partea 2 paragraful 22 din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) Ratele dobânzii se determină cu două zecimale, prin rotunjire, utilizându-se formula nr. 4 din anexa nr. III.1 la prezentul regulament.

Art. 25 (1) Instituțiile de credit rezidente determină, agregat la nivelul instituției de credit, dobânda anuală efectivă aferentă contractelor noi privind creditele pentru consum, respectiv creditele pentru locuințe acordate gospodăriilor populației, conform prevederilor prezentate în anexa II, partea 2 paragraful 22 din Regulamentul BCE/2001/18.

(2) Dobânda anuală efectivă se determină cu două zecimale, prin rotunjire, utilizându-se formula nr. 7 din anexa nr. III.1 la prezentul regulament.

(3) Dobânda anuală efectivă aferentă fiecărui contract nou de credit pentru consum, respectiv credit pentru locuințe, acordate gospodăriilor populației se determină potrivit metodologiei pentru creditele pentru consum descrise în Legea nr.289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor persoane fizice, republicată, cu modificările ulterioare.

Secțiunea a 4-a

Obligații de raportare

Art. 26 (1) Instituțiile de credit rezidente raportează Băncii Naționale a României, Direcția Statistică date și informații privind ratele dobânzii, astfel:

a) ratele dobânzii aferente soldurilor, conform structurii prevăzute în anexa nr. III.2 **Ratele dobânzii aferente creditelor și ale dobânzii aferente depozitelor existente în sold la data de...**

b) ratele dobânzii pentru depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creanțele aferente cărților de credit, conform structurii prevăzute în anexa nr. III.3 **Ratele dobânzii aferente depozitelor overnight, depozitelor rambursabile după notificare, creditelor acordate pe descoperit de cont (overdrafts), creditelor reînnoibile automat (revolving) și creanțelor aferente cărților de credit existente în sold la data de...**

c) ratele dobânzii aferente contractelor noi altele decât depozitele overnight, depozitele rambursabile după notificare, creanțele aferente cărților de credit, creditele reînnoibile automat (*revolving*) și creditele acordate pe descoperit de cont (*overdrafts*), conform structurii prevăzute în anexa nr. III.4 **Ratele dobânzii aferente contractelor noi de credit și depozit din luna ...**

d) ratele dobânzii aferente contractelor noi de credit cu garanții reale și/sau garanții personale conform structurii prevăzute în anexa nr. III.5 **Ratele dobânzii aferente contractelor noi de credit cu garanții reale și/sau garanții personale din luna ...**

e) dobânda anuală efectivă aferentă contractelor noi privind creditele pentru consum și creditele pentru locuințe acordate gospodăriilor populației, conform structurii prevăzute în anexa nr. III.3 **Dobânda anuală efectivă aferentă contractelor de credit noi.**

(2) Datele raportate Băncii Naționale a României, Direcția Statistică conform alineatului (1) se referă la activitatea tuturor unităților operative de pe teritoriul național ale instituțiilor de credit rezidente și se transmit lunar, în format electronic, până cel mai târziu în data de 17 a lunii următoare lunii pentru care se întocmește raportarea. În cazul în care data limită până la care se transmite raportarea este o zi nebancaară, raportarea se transmite cel mai târziu în ultima zi bancară anterioară acesteia.

Art. 27 (1) Instituțiile de credit au obligația să retransmită datele statistice privind ratele dobânzii în cazul în care au loc revizurii ale datelor contabile, reclasificări sau se constată erori în datele transmise anterior.

(2) Retransmisiile vor fi însoțite de note explicative.

Capitolul IV

Statistica activelor și pasivelor bilanțiere ale instituțiilor financiare nebancare

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 28 Prevederile prezentului capitol se adresează instituțiilor financiare nebancare, persoane juridice române și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare nebancare, persoane juridice străine, înscrise în Registrul general ținut de Banca Națională a României, denumite în continuare instituții financiare nebancare și reglementează metodologia de determinare și raportare statistică la Banca Națională a României a activelor și pasivelor bilanțiere.

Secțiunea a 2-a

Definiții specifice

Art. 29 În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **instituție financiară nebancară** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. c) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 259 din 21.04.2009;
- b) **rezident** - are semnificația prevăzută la art. 2 lit. a) din Capitolul I la prezentul regulament;
- c) **nerezident** - are semnificația prevăzută la art. 2 lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament;
- d) **unități instituționale** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. a) din Capitolul I la prezentul regulament;
- e) **cvasisocetăți** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. c) din Capitolul I la prezentul regulament;
- f) **sector instituțional** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament;
- g) **durata inițială/maturitatea la emitere** – perioada de timp dintre data acordării/atragerii/emiterii unui instrument financiar și data rambursării/restituirii complete a acestuia;

Secțiunea a 3-a

Dispoziții specifice

Art. 30 Partenerii contractuali ai instituțiilor financiare nebancare se clasifică pe sectoarele instituționale definite la art.4 din Capitolul I la prezentul regulament.

Art. 31 În înțelesul prezentului regulament, activele bilanțiere ale instituțiilor financiare nebancare se clasifică astfel:

- a) **numerar** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. a) din Capitolul I la prezentul regulament;
- b) **depozite overnight** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament;
- c) **depozite la termen** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. c) din Capitolul I la prezentul regulament; categoria *depozite la termen* se clasifică, în funcție de durata inițială, astfel:
 - depozite la termen cu durata inițială de până la un an inclusiv;
 - depozite la termen cu durata inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;
 - depozite la termen cu durata inițială mai mare de doi ani.
- d) **alte depozite** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. d) din Capitolul I la prezentul regulament; categoria *alte depozite* se clasifică, în funcție de durata inițială a contractului în baza căruia se constituie depozitul, astfel:
 - alte depozite cu durata inițială de până la un an inclusiv;
 - alte depozite cu durata inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv;
 - alte depozite cu durata inițială mai mare de doi ani.
- e) **credite** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. e) din Capitolul I la prezentul regulament; *Creditele* se clasifică, în funcție de durata inițială, astfel:
 - credite cu durata inițială mai mică sau egală cu un an, inclusiv;
 - credite cu durata inițială mai mare de un an și mai mică sau egală cu cinci ani, inclusiv;
 - credite cu durata inițială mai mare de cinci ani.
- f) **titluri de valoare negociabile** (altele decât acțiuni și alte participații de capital) - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. f) din Capitolul I la prezentul regulament;
- g) **acțiuni și alte participații de capital** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. i) din Capitolul I la prezentul regulament;

- h) **unități de fond/acțiuni ale fondurilor de piață monetară** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. g) din Capitolul I la prezentul regulament;
- i) **unități de fond/acțiuni ale organismelor de plasament colectiv** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. h) din Capitolul I la prezentul regulament;
- j) **instrumente financiare derivate** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. j) din Capitolul I la prezentul regulament;
- k) **credite comerciale și avansuri acordate** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. l) din Capitolul I la prezentul regulament;
- l) **alte sume de primit** – are semnificația prevăzută la art. 5 lit. m) din Capitolul I la prezentul regulament;
- m) **active fixe** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. k) din Capitolul I la prezentul regulament;
- n) **alte active** - are semnificația prevăzută la art. 5 lit. n) din Capitolul I la prezentul regulament.

Art. 32. În înțelesul prezentului regulament, pasivele bilanțiere ale instituțiilor financiare nebancare se clasifică după cum urmează:

- a) **capital și rezerve** - are semnificația prevăzută la art. 6 lit. a) din Capitolul I la prezentul regulament;
- b) **împrumuturi primite** - sume datorate de instituția financiară nebancară creditorilor (altele decât cele aferente titlurilor de valoare negociabile).

Împrumuturile se clasifică, în funcție de durata inițială, în:

- împrumuturi cu durata inițială mai mică sau egală cu un an, inclusiv;
- împrumuturi cu durata inițială mai mare de un an și mai mică sau egală cu cinci ani, inclusiv;
- împrumuturi cu durata inițială mai mare de cinci ani;

c) **titluri de valoare negociabile** (altele decât acțiunile) emise - are semnificația prevăzută la instrumentul financiar *titluri de creanță emise*, definit la art. 6 lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament.

d) **instrumente financiare derivate** – are semnificația prevăzută la art. 6 lit. c) din Capitolul I la prezentul regulament;

e) **credite comerciale și avansuri primite** are semnificația prevăzută la art. 6 lit. d) din Capitolul I la prezentul regulament;

f) **alte sume de plătit** – are semnificația prevăzută la art. 6 lit. e) din Capitolul I la prezentul regulament;

g) **alte pasive** - are semnificația prevăzută la art. 6 lit. f) din Capitolul I la prezentul regulament.

Art.33 În vederea clasificării activelor și pasivelor bilanțiere pe categoriile de instrumente specificate la art.32 și respectiv art.33, instituțiile financiare nebankare respectă următoarele reguli:

a) activele și pasivele bilanțiere ale instituțiilor financiare nebankare se înregistrează în anexa nr.IV.1 în moneda în care sunt denumite. În cazul facturilor emise de instituția financiară nebankară, elementele bilanțiere conținute în factură se înregistrează în moneda în care sunt emise facturile. De exemplu, în cazul unei facturi emise în lei pentru plata unei rate a unui credit în euro acordat unui debitor sub forma unui leasing financiar, elementele de activ din factură se înregistrează în anexa nr.1 la normă în lei, deși restul creditului existent în sold la sfârșitul trimestrului se înregistrează în euro (moneda de denominare).

b) în coloana F din anexa nr.IV.1 se înregistrează soldul la sfârșitul trimestrului al tuturor elementelor bilanțiere de activ și de pasiv, la care se adaugă creanța atașată - pentru elementele bilanțiere de activ la care se calculează creanță atașată, respectiv datoria atașată - pentru elementele bilanțiere de pasiv la care se calculează datorie atașată;

c) la categoria “**Credite acordate**” se înregistrează creditele acordate, creanțele curente și restante aferente creditelor acordate și creanțele atașate aferente, existente în sold la data pentru care se întocmește raportarea;

d) fiecare contract de credit se clasifică pe o singură bandă de scadență, în funcție de durata inițială pentru care a fost încheiat. Odată clasificat într-o bandă de scadență (de ex. peste 5 ani) împrumutul rămâne pe acea bandă până la ultimele plăți de capital și dobândă, dacă nu intervin modificări contractuale. Aceeași abordare se aplică și în cazul celorlalte elemente de activ și de pasiv care se detaliază pe benzi de scadență;

e) În cazul unui credit acordat sub forma unui leasing financiar, rata de credit și dobânda de rambursat facturate se înregistrează în categoria de activ „**Credite acordate**”. Celelalte elemente de activ facturate (TVA, rată asigurare bun finanțat, diferențe de curs valutar, comisioane etc) se înregistrează în categoria de activ „**Alte sume de primit**”, indiferent dacă la sfârșitul trimestrului sunt în perioada de plată sau au devenit restante;

- f) cheltuielile înregistrate în avans (de ex: plăți în avans pentru un abonament, serviciu, asigurare, comisioane plătite în avans, avansuri acordate pentru imobilizări proprii și alte asemenea) se înregistrează în categoria de activ ”**Credite comerciale și avansuri acordate**”;
- g) bunurile finanțate sub forma leasingului financiar, precum și bunurile recuperate de la debitori, incluse temporar în bilanțul instituției financiare nebancare raportoare, se înregistrează la categoria de activ “**Alte active**”;
- h) provizioanele constituite de instituția financiară nebancară raportoare, indiferent de natura lor, se înregistrează la categoria de pasiv “**Capital și rezerve**”;
- i) împrumuturile de natura leasingului financiar primite de instituțiile financiare nebancare pentru achiziționarea de bunuri mobile sau imobile necesare desfășurării activității proprii se înregistrează în categoria de pasiv “**Împrumuturi primite**”;
- j) contravaloarea biletelor la ordin primite ca garanție de la un debitor, încasată de instituția financiară nebancară raportoare se înregistrează în categoria de pasiv “**Credite comerciale și avansuri primite**”;
- k) avansurile primite de la clienți pentru bunurile ce urmează să fie finanțate de către instituția financiară nebancară raportoare se înregistrează în categoria de pasiv “**Credite comerciale și avansuri primite**”, la codul corespunzător sectorului instituțional al clientului respectiv;
- l) sumele de bani datorate de către instituțiile financiare nebancare furnizorilor de bunuri achiziționate pentru desfășurarea activității proprii se înregistrează în categoria de pasiv “**Credite comerciale și avansuri primite**”, dacă achiziția s-a realizat printr-un credit acordat de furnizor;
- m) sumele de bani datorate de instituțiile financiare nebancare furnizorilor de bunuri pentru terțe persoane, finanțate de instituțiile financiare nebancare sub formă de leasing financiar, se înregistrează în categoria de pasiv “**Alte sume de plătit**”;
- n) datoriile curente sau restante către furnizorii de bunuri sau servicii ai instituției financiare nebancare raportoare se înregistrează la categoria de pasiv “**Alte sume de plătit**”.
- o) creditele acordate clienților care nu au fost trase de debitor la sfârșitul trimestrului pentru care se realizează raportarea, și care rămân în contul curent al instituției financiare nebancare deschis la instituții de credit, se înregistrează la categoria de pasiv “**Alte sume de plătit**”, la codul de rând corespunzător sectorului instituțional al debitorului;
- p) diferențele de curs valutar se înregistrează la categoriile de activ/pasiv “**Alte sume de primit**” respectiv “**Alte sume de plătit**”.
- q) amortizarea mijloacelor fixe se înregistrează la categoria de pasiv “**Alte pasive**”;

r) activele și pasivele bilanțiere care nu se pot încadra în anexa nr.IV.1 într-unul din codurile de activ (de la A1 la A68) sau pasiv (de la P1 la P46), se încadrează la codul A69 “**Alte active**”, respectiv P47 “**Alte pasive**”.

Secțiunea a 4-a

Obligații de raportare

Art. 34 (1) Instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul general au obligația să raporteze trimestrial Băncii Naționale a României date statistice conform structurii *Situația activelor și pasivelor bilanțiere existente în sold la data de ...* prezentată în anexa nr.IV.1 la normă, ce cuprinde date privind toate elementele bilanțiere de activ și de pasiv la valoarea brută, existente în sold la sfârșitul trimestrului pentru care se întocmește raportarea, clasificate conform categoriilor prezentate la art. 32 și art. 33. Valorile acestor elemente includ creanțele atașate (aferele elementelor de activ) și respectiv datoriile atașate (aferele elementelor de pasiv).

(2) Fiecare instituție financiară nebankară transmite Băncii Naționale a României, în structura de date prezentată în anexa nr.IV1, elementele de activ și pasiv care sunt deținute în bilanț la sfârșitul trimestrului de referință.

Elementele bilanțiere de activ și de pasiv se grupează în funcție de scadență, de țara contrapartidei și de moneda în care sunt denominate, aplicând următoarele reguli:

a) Creditele acordate și împrumuturile primite se repartizează pe trei benzi de scadență (mai mică de un an inclusiv, între unu și cinci ani inclusiv, peste cinci ani) în funcție de durata inițială a contractului/convenției al cărui/cărei obiect îl constituie, codificate conform tabelului *Codurile atribuite coloanei Cod scadență, pe instrumente financiare și intervale de scadență* din anexa nr. IV1.

b) Titlurile de valoare negociabile (altele decât acțiuni) deținute, depozitele la termen, alte depozite și titlurile de valoare negociabile (altele decât acțiuni) emise se repartizează pe trei benzi de scadență (mai mică de un an inclusiv, între unu și doi ani inclusiv, peste doi ani) în funcție de durata inițială a contractului/convenției de depozit, respectiv maturitatea la emitere a titlurilor, codificate conform tabelului *Codurile atribuite coloanei Cod scadență, pe instrumente financiare și intervale de scadență* din anexa nr. IV1.

c) Elementele bilanțiere de activ și de pasiv clasificate conform art. 32 și respectiv art. 33 se înscriu în coloana B din anexa nr.IV1 astfel încât codul scadenței, țara contrapartidei și moneda în care sunt denumite să fie identificate, împreună, în mod unic.

d) Fiecare element bilanțier de activ și de pasiv înscris în coloana B din anexa nr.IV1 are același cod de rând (înscris în coloana A) indiferent de numărul de combinații cod scadență - cod țară contrapartidă - cod monedă. Astfel, un cod de rând înscris în coloana A apare în structura de date de mai multe ori, în funcție de numărul de combinații cod scadență - cod țară contrapartidă - cod monedă aferent elementului bilanțier respectiv.

(3) Instituțiile financiare nebancare au obligația să raporteze trimestrial Băncii Naționale a României date statistice conform structurii *Situația principalelor active și pasive bilanțiere în echivalent lei existente în sold la data de ...* din anexa nr.IV2 la normă, ce cuprinde date privind principalele active și pasive la valoarea brută, determinate în echivalent lei, existente în sold la sfârșitul trimestrului pentru care se întocmește raportarea.

Structura de date prezentată în anexa nr.IV2 se elaborează avându-se în vedere următoarele:

a) Elementele bilanțiere exprimate în alte monede sunt transformate în echivalent lei la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României în ultima zi bancară a trimestrului pentru care se întocmește raportarea.

b) Elementele bilanțiere exprimate în monede necotate de Banca Națională a României sunt transformate în echivalent lei la cursul de schimb utilizat în evidența contabilă. Monedele necotate sunt incluse în tabelul nr. 2 din Anexa nr. IV2, care cuprinde codul ISO al monedei respective și cursul de schimb în raport cu leul utilizat în evidența contabilă și la elaborarea anexei nr. IV2.

(4) Datele structurate conform situațiilor prevăzute la alin. (1) și alin. (3) se transmit la Banca Națională a României – Direcția Statistică în format electronic, în termen de 30 de zile calendaristice de la sfârșitul trimestrului pentru care se realizează raportarea și se referă la activitatea tuturor unităților operative de pe teritoriul național. Datele se transmit în formatul electronic comunicat de Banca Națională a României.

Art. 35 Instituțiile financiare nebancare pot consulta prin intermediul paginii de web a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro, codurile ISO ale țărilor și codurile ISO ale monedelor.

Capitolul V

Statistica activelor și pasivelor fondurilor de investiții

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 36 Prevederile prezentului capitol definesc mecanismele de raportare potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr.958/2007 al Băncii Centrale Europene din 27 iulie 2007 privind statisticile referitoare la activele și pasivele fondurilor de investiții (BCE/2007/8), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L211 din 11.08.2007, denumit în continuare Regulamentul BCE/2007/8 și se adresează societăților de administrare a investițiilor și societăților de investiții autoadministrate care administrează fonduri de investiții astfel cum sunt definite în Regulamentul BCE/2007/8.

Secțiunea a 2-a

Definițiile termenilor de bază

Art. 37 În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **fond de investiții** - are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2007/8;
- b) **rezident** - de la data adoptării monedei euro de către România, termenul rezident are semnificația prevăzută la art. 1 din Regulamentul BCE/2007/8, iar până la data adoptării monedei euro de către România, termenul rezident semnificația prevăzută la art.2 lit.a) din capitolul I la prezentul regulament;
- c) **nerezident** - până la data adoptării monedei euro de către România, termenul nerezident are semnificația prevăzută la art.4 lit.b) din capitolul I la prezentul regulament;
- d) **unități instituționale** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. a) din Capitolul I la prezentul regulament;
- e) **cvasisocietăți** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. c) din Capitolul I la prezentul regulament;
- f) **sector instituțional** - are semnificația prevăzută la art. 3 alin.(1) lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament.

g) **durata inițială/scadența la emisiune** - are semnificația prevăzută la art.30 lit.b), secțiunea a 2 a din capitolul IV la prezentul regulament;

h) **creanța atașată/datoria atașată** – drepturile de încasat/obligațiile de plată aferente dobânzii cuvenite/datorate și neajunse la scadență la sfârșitul lunii. Creanța atașată/datoria atașată se calculează pentru perioada scursă de la ultima scadență a dobânzii. În cazul titlurilor de valoare emise la o valoare diferită de valoarea de răscumpărare (cazul titlurilor emise cu discount sau cu primă de emisiune), diferența dintre cele două valori este considerată dobândă și se împarte uniform pe durata de viață a titlului de valoare;

i) **substituți apropiați pentru depozite, din punct de vedere al lichidității** – are semnificația prevăzută în Regulamentul (CE) nr.2423/2001 al Băncii Centrale Europene din 22 noiembrie 2001 privind bilanțul monetar consolidat al sectorului instituții financiare monetare, Anexa I, Partea I paragrafele 4 și 5.

Secțiunea a 3-a

Dispoziții specifice

Art. 38 (1) Partenerii contractuali rezidenți și cei nerezidenți din statele membre ale Uniunii Europene ai fondurilor de investiții se clasifică pe sectoare instituționale. Standardele privind clasificarea sectoarelor sunt definite în *Sistemul european al conturilor naționale și regionale în Comunitate (SEC 95)*.

(2) Sectoarele instituționale sunt definite la art.3, secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament.

Art. 39 (1) Tabelul A din Anexa II, Partea 1 a Regulamentului BCE/2007/8 oferă o descriere standard detaliată a categoriilor de instrumente ce constituie activele și pasivele fondurilor de investiții, pe care băncile centrale naționale le transpun în categorii aplicabile la nivel național. Definițiile sunt precizate în *Sistemul european al conturilor naționale și regionale în Comunitate (SEC 95)*.

(2) Categoriile de active specificate în Tabelul A din Anexa II, Partea 1 a Regulamentului BCE/2007/8 se defalcă în:

a) **numerar** – are semnificația prevăzută la art.5 lit.a), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

b) **depozite transferabile** – are semnificația prevăzută la instrumentul financiar *depozite overnight*, definit la art. 5 lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament;

c) **alte depozite** – are semnificația prevăzută la instrumentele financiare *depozite la termen și alte depozite*, definit la art. 5 lit. c) și d) din Capitolul I la prezentul regulament.

Depozitele, altele decât depozitele transferabile se clasifică, în funcție de durata inițială, astfel:

- a) - cu durata inițială de până la un an inclusiv,
- b) - cu durata inițială cuprinsă între un an și doi ani inclusiv,
- c) - cu durata inițială mai mare de doi ani;

d) **credite** – are semnificația prevăzută la art.5 lit.e), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

Creditele se clasifică, în funcție de durata inițială, astfel:

- a) - credite cu durata inițială mai mică sau egală cu un an,
- b) - credite cu durata inițială mai mare de un an și mai mică sau egală cu cinci ani,
- c) - credite cu durata inițială mai mare de cinci ani;

e) **titluri de valoare, altele decât acțiunile** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.f), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament. Titlurile de valoare, altele decât acțiunile se clasifică, în funcție de scadența la emisiune, astfel:

- a) - titluri de valoare cu scadența la emisiune de până la un an inclusiv,
- b) - titluri de valoare cu scadența la emisiune cuprinsă între un an și doi ani inclusiv,
- c) - titluri de valoare cu scadența la emisiune mai mare de doi ani.

f) **acțiuni și alte titluri de participație** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.i), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament. Acțiunile și alte titluri de participație se defalcă în următoarele subcategorii:

f.1) **acțiuni cotate**: acțiuni cu prețuri cotate la o bursă de valori recunoscută sau pe un alt tip de piață secundară;

f.2) **acțiuni necotate**: acțiuni care nu sunt cotate la o bursă de valori recunoscută sau pe un alt tip de piață secundară;

f.3) **alte titluri de participație**: toate formele de titluri de participație, altele decât cele clasificate în subcategoriile menționate mai sus;

g) **acțiuni/unități de fond ale fondurilor de piață monetară** – are semnificația prevăzută la art.5 lit.g), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

h) **acțiuni/unități de fond ale fondurilor de investiții** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.h), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

i) **instrumente financiare derivate** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.j), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

j) **active nefinanciare** - are semnificația prevăzută la instrumentul financiar *active fixe*, definit la art. 5 lit. k) din Capitolul I la prezentul regulament; cuprinde atât activele nefinanciare deținute de fondul de investiții în scopul desfășurării activității cât și activele fixe corporale și valorile deținute ca investiții;

k) **credite comerciale și avansuri acordate** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.l), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

l) **alte sume de primit** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.m), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament;

m) **alte active** - are semnificația prevăzută la art.5 lit.n), secțiunea a 2 a din capitolul I la prezentul regulament.

(3) Dobânda acumulată de încasat, aferentă depozitelor și creditelor, se înregistrează în categoria *creanțe din depozite și credite*, corespunzător instrumentului financiar pentru care se calculează. Dobânda acumulată aferentă titlurilor de valoare, altele decât acțiunile se înregistrează în categoria *titluri de valoare, altele decât acțiunile*.

(4) Categoriile de pasive specificate în Tabelul A din Anexa II, Partea 1 a Regulamentului BCE/2007/8 se defalcă în:

a) **credite și depozite atrase** - sumele datorate creditorilor, altele decât cele care provin din emisiunea de titluri de valoare negociabile. Acest post cuprinde:

- credite: credite acordate care nu sunt materializate în documente sau care au ca suport un singur document (chiar dacă acesta a devenit negociabil);

- contracte de report (*repo*): contrapartida numerarului primit în schimbul titlurilor de valoare/aurului vândute/vândut la un preț dat, cu angajamentul ferm de răscumpărare a acelorași titluri de valoare/aceluiși aur (sau a unor titluri de valoare/unui aur similare/similar) la un preț fixat și la o dată ulterioară prestabilită. Sumele primite de FI în schimbul titlurilor de valoare/aurului transferate/transferat unui terț („cumpărător temporar”) sunt clasificate la „contracte de report (*repo*)” dacă există un angajament ferm de răscumpărare a titlurilor de valoare, nu doar opțiunea de a face acest lucru.

Aceasta înseamnă că FI păstrează proprietatea reală (economică) asupra titlurilor de valoare/aurului suport în timpul operațiunii. În această privință, transferul dreptului de

proprietate nu este o caracteristică relevantă pentru determinarea modalității de calificare a operațiunilor de tip report (*repo*). În cazul în care cumpărătorul temporar vinde titlurile de valoare/aurul primite/primit prin intermediul unei operațiuni de report (*repo*), această vânzare trebuie să fie înregistrată ca o tranzacție simplă cu titluri de valoare/aur și înregistrată în bilanțul cumpărătorului temporar ca poziție negativă în portofoliul de titluri de valoare/aur.

Următoarele trei variante de operațiuni de tipul contractelor de report (*repo*) sunt toate structurate astfel încât să îndeplinească condițiile necesare pentru calificarea lor ca împrumuturi garantate. Prin urmare, sumele primite (în schimbul titlurilor de valoare/aurului transferat/transferate temporar unui terț) sunt clasificate la „contracte de report (*repo*)”:

- sume primite în schimbul titlurilor de valoare/aurului transferate/transferat temporar unui terț sub forma unui contract de report (*repo*);
- sume primite în schimbul titlurilor de valoare/aurului transferate/transferat temporar unui terț sub formă de împrumuturi de obligațiuni (garantate cu numerar);
- sume primite în schimbul titlurilor de valoare/aurului transferate/transferat temporar unui terț sub forma unui contract de vânzare/răscumpărare.

Categoria de pasive *credite și depozite atrase* se clasifică, în funcție de durata inițială, în:

- a1) - credite și depozite atrase cu durata inițială mai mică sau egală cu un an,
- a2) - credite și depozite atrase cu durata inițială mai mare de un an și mai mică sau egală cu cinci ani,
- a3) - credite și depozite atrase cu durata inițială mai mare de cinci ani.

b) acțiuni/unități de fond ale fondului de investiții - acțiunile sau unitățile de fond, inclusiv sub forma titlurilor de participație la capital, emise de fondul de investiții. Acest post reprezintă datoriile totale către acționarii fondului de investiții. De asemenea, sunt incluse și fondurile rezultate din beneficiile nedistribuite sau fondurile rezervate de către fondul de investiții raportor în anticiparea unor posibile plăți și obligații viitoare. Această categorie reprezintă activul net al fondului de investiții. Acțiunile/unitățile de fond ale fondului de investiții pot fi:

b1) - „acțiuni/unități de fond nominative ale fondului de investiții” înseamnă acțiunile/unitățile de fond ale fondului de investiții în privința cărora, în conformitate cu legislația națională, se ține un registru pentru identificarea deținătorilor acestor acțiuni/unități de fond, incluzând informații referitoare la reședința și sectorul deținătorului;

b2) - „acțiuni/unități de fond la purtător ale fondului de investiții” înseamnă acțiunile/unitățile de fond ale fondului de investiții în privința cărora, în conformitate cu

legislația națională, nu se ține un registru pentru identificarea deținătorilor acestor acțiuni/unități de fond sau în privința cărora se ține un registru care însă nu conține informații referitoare la reședința și sectorul deținătorului;

c) **instrumente financiare derivate** – are semnificația prevăzută la art. 6 lit. c) din Capitolul I la prezentul regulament;

d) **titluri de creanță emise** - are semnificația prevăzută la art. 6 lit. b) din Capitolul I la prezentul regulament. Titlurile de creanță emise se clasifică astfel:

d1) - titluri de creanță cu scadența la emisiune de până la un an inclusiv,

d2) - titluri de creanță cu scadența la emisiune cuprinsă între un an și doi ani inclusiv,

d3) - titluri de creanță cu scadența la emisiune mai mare de doi ani;

e) **credite comerciale și avansuri primite** are semnificația prevăzută la art. 6 lit. d) din Capitolul I la prezentul regulament;

f) **alte sume de plătit** – are semnificația prevăzută la art. 6 lit. e) din Capitolul I la prezentul regulament;

g) **alte pasive** - are semnificația prevăzută la art. 6 lit. f) din Capitolul I la prezentul regulament.

(5) Dobânda acumulată de plătit, aferentă creditelor și depozitelor se înregistrează în categoria *credite și depozite atrase*. Dobânda acumulată de plătit, aferentă titlurilor de creanță emise se înregistrează în categoria *titluri de creanță emise*.

Art.40 În vederea clasificării activelor fondurilor de investiții pe categoriile de instrumente specificate la art.39 alin.(2), societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrare respectă următoarele reguli:

a) disponibilul fondului de investiții la societatea de servicii de investiții financiare se înregistrează în activul fondului de investiții, categoria **Alte sume de primit**, sectorul instituțional *S1230*;

b) un instrument financiar clasificat în una din următoarele categorii: *alte depozite; credite acordate; titluri de valoare, altele decât acțiunile; credite și depozite atrase și titluri de creanță emise* se clasifică pe o singură bandă de scadență, în funcție de durata inițială/scadența la emisiune. Odată clasificat într-o bandă de scadență instrumentul financiar rămâne pe acea bandă până la rambursarea finală, dacă nu intervin modificări contractuale;

- c) cheltuielile înregistrate în avans precum și comisioanele plătite în avans se înregistrează în categoria de activ **Credite comerciale și avansuri acordate**;
- d) sumele de bani aferente valorilor mobiliare vândute și nedecontate se înregistrează, după caz, în categoria **Alte sume de primit**;
- e) instrumentele financiare din portofoliu clasificate în una din următoarele categorii: *titlurile de valoare, altele decât acțiunile; acțiuni și alte titluri de participație; acțiuni/unități de fond ale fondurilor de piață monetară; acțiuni/unități de fond ale fondurilor de investiții; instrumente financiare derivate* se evaluează potrivit reglementărilor CNVM privind calculul activului net;
- f) activele nefinanciare se înregistrează la valoarea netă de amortizări;
- g) instrumentele financiare din portofoliu clasificate în una din următoarele categorii: *depozite transferabile; alte depozite; credite; credite comerciale și avansuri; alte sume de primit; alte active* se înregistrează la valoarea brută.

Art.41 Poziția de pasiv **Acțiuni/unități de fond ale fondului de investiții** se determină ca diferență între total active și total angajamente.

Secțiunea a 4-a **Obligații de raportare**

Art. 42 Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrat raportează lunar Băncii Naționale a României date statistice privind activele și pasivele fondurilor de investiții pe care le administrează conform structurii de date *Situația activelor și pasivelor bilanțiere la data de ...* descrisă în anexa nr.V1 la prezentul regulament, ce cuprinde date privind toate elementele de activ și de pasiv la valoarea brută, existente în bilanț la sfârșitul lunii pentru care se întocmește raportarea. Valorile acestor elemente includ creanțele atașate (aferente elementelor de activ) și respectiv datoriile atașate (aferente elementelor de pasiv).

Elementele bilanțiere de activ și de pasiv ale fondurilor de investiții se grupează în funcție de scadență, de țara partenerului contractual, de sectorul instituțional al partenerului contractual (în cazul rezidenților și nerezidenților din țările membre ale Uniunii Europene) și de moneda în care sunt denominate, aplicând următoarele reguli:

a) - elementele bilanțiere de activ și de pasiv se grupează astfel încât codul de scadență, codul de țară al partenerului contractual, codul sectorului instituțional al partenerului contractual (în cazul rezidenților și nerezidenților din țările membre ale Uniunii Europene) și codul monedei în care sunt denumite să formeze o combinație care să apară o singură dată în anexa nr.V.1 pentru fiecare cod de rând;

b) - fiecare element bilanțier de activ și de pasiv înscris în coloana A din anexa nr.V.1 are același cod de rând (înscris în coloana 0) pentru toate combinațiile cod scadență - cod țară – cod sector instituțional - cod monedă. Astfel, un cod de rând înscris în coloana 0 poate apărea în structura de date de mai multe ori, în funcție de numărul de combinații cod scadență - cod țară – cod sector instituțional - cod monedă aferente elementului bilanțier respectiv;

c) - partenerii contractuali ai fondurilor de investiții care sunt nerezidenți din state terțe nu sunt clasificați pe sectoare instituționale. Pentru aceștia, coloana Cod sector instituțional nu se completează.

Art. 43 Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrare raportează lunar Băncii Naționale a României date statistice privind activele și pasivele bilanțiere ale fondurilor de investiții pe care le administrează conform structurii de date *Situația principalelor active și pasive bilanțiere în echivalent lei la data de ...* descrisă în anexa nr.V2 la prezentul regulament, ce cuprinde date privind principalele active și pasive la valoarea brută, determinate în echivalent lei la sfârșitul lunii pentru care se întocmește raportarea.

Structura de date prezentată în anexa nr.V.2 se elaborează avându-se în vedere următoarele:

a) - elementele bilanțiere exprimate în alte monede sunt transformate în echivalent lei la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României în ultima zi bancară a lunii pentru care se întocmește raportarea;

b) - elementele bilanțiere exprimate în monede necotate de Banca Națională a României sunt transformate în echivalent lei la cursul de schimb utilizat în evidența contabilă. Monedele necotate sunt incluse în tabelul nr. 2 din anexa nr. V.1, care cuprinde codul ISO al monedei respective și cursul de schimb în raport cu leul utilizat în evidența contabilă și la elaborarea anexei nr. 2.

Art. 44 Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrare raportează lunar Băncii Naționale a României date statistice privind fondurile de investiții pe care le administrează conform structurii de date *Ajustări din reevaluare datorate variațiilor*

prețului în luna ... descrisă în anexa nr.V.3 la prezentul regulament, ce cuprinde date privind ajustările din reevaluare datorate variațiilor prețului la care activele și pasivele bilanțiere sunt înregistrate sau tranzacționate.

Conform Anexei III punctul 3 din Regulamentul BCE/2007/8, ajustările din reevaluare datorate *variațiilor prețului* include variațiile care au loc în timp în valoarea stocurilor de sfârșit de perioadă din cauza variațiilor valorii de referință la care sunt înregistrate, adică pierderile/câștigurile înregistrate.

Ajustările din reevaluare datorate variațiilor prețului se grupează în funcție de scadența, de țara partenerului contractual, de sectorul instituțional al partenerului contractual (în cazul rezidenților și nerezidenților din țările membre ale Uniunii Europene) și de moneda în care sunt denumite elementele de activ și de pasiv la care se referă, conform regulilor de la art.5xx din prezentul capitol.

Art. 45 Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrate raportează lunar Băncii Naționale a României date statistice privind fondurile de investiții pe care le administrează conform structurii de date *Situația vânzărilor și răscumpărărilor de acțiuni/unități de fond ale fondului de investiții în luna* descrisă în anexa nr.V.4 la prezentul regulament, ce cuprinde date privind vânzările și respectiv răscumpărările de acțiuni/unități de fond ale fondului de investiții în perioada de referință.

Art. 46 Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrate raportează lunar Băncii Naționale a României date statistice privind fondurile de investiții pe care le administrează conform structurii de date *Situația deținerilor de titluri de valoare identificabile prin cod ISIN la data de...* descrisă în anexa nr.V.5 la prezentul regulament, ce cuprinde date privind titlurile identificabile prin cod ISIN deținute în portofoliu la sfârșitul lunii de către fondul de investiții.

Art. 47 (1) Datele structurate conform situațiilor prevăzute la art.40, 41, 42, 43 și 44 din prezentul capitol se transmit în format electronic la Banca Națională a României – Direcția Statistică, în termen de 25 de zile de la sfârșitul lunii pentru care se realizează raportarea.

(2) Banca Națională a României comunică în timp util agenților raportori formatul electronic și modalitatea de transmitere a datelor.

Art. 48 (1) Anexa nr. V.6 cuprinde tabelele 1 – 4 necesare încadrării datelor statistice aferente fondurilor de investiții pe structurile de date solicitate prin prezenta metodologie respectiv tabelul 1: *Codurile atribuite coloanei Cod scadență, pe instrumente financiare și intervale de scadență*, tabelul 2: *Codurile atribuite coloanei Cod sector instituțional*, tabelul 3: *Clasificarea în funcție de politica de investiții a fondurilor de investiții care nu au obligația înregistrării la CNVM* și tabelul 4: *Structura fondurilor de investiții din categoria Alte Organisme de Plasament Colectiv care nu au obligația înregistrării la CNVM*.

(2) Societățile de administrare a investițiilor și societățile de investiții autoadministrate pot consulta prin intermediul paginii de web a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro, în secțiunea Raportări către BNR/Fonduri de investiții/Statistică financiară, Ghidul privind raportarea statistică ce cuprinde: ghid pentru încadrarea unităților din economia națională pe sectoare instituționale; lista fondurilor de piață monetară, în scopurile Regulamentului; exemplu de completare a anexelor 1 și 2; nomenclator de țări și organizații internaționale, conform ISO; nomenclator de monede, conform ISO.

Capitolul VI

Balanța de plăți

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 49 Prevederile prezentului capitol se adresează rezidenților care desfășoară operațiuni de natura balanței de plăți și definește mecanismele de raportare potrivit prevederilor Regulamentului nr.184/2005/CE al Parlamentului European și al Consiliului din 12 ianuarie 2005 privind statistica balanței de plăți, a serviciilor internaționale și a investițiilor străine directe în cadrul Comunității, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L35/23 din 8 februarie 2005 și prevederile art.5 alin.(1) din Regulamentul nr.924/2009/CE al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind plățile transfrontaliere efectuate în euro, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L266/11 din 9 octombrie 2009.

Secțiunea a 2-a

Definițiile termenilor de bază

Art. 50 În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **balanța de plăți** - sinteză statistică a tranzacțiilor economice și financiare ale unei țări cu restul lumii, pe o perioadă de timp determinată, tranzacții ce se referă la bunuri, servicii, venituri, transferuri fără contraprestație (donații, ajutoare, cadouri și altele asemenea), precum și la creanțe și obligații financiare;

b) **rezidenți** - are semnificația prevăzută la art.7 lit.a) din capitolul I la prezentul regulament;

c) **nerezidenți** - are semnificația prevăzută la art.7 lit.b) din capitolul I la prezentul regulament;

d) **plată** - transmiterea unei sume de bani către un terț:

d1) în vederea achitării parțiale sau totale a unui debit;

d2) în situația acordării unui credit sau constituirii unui alt tip de creanță;

d3) cu titlu de transfer fără contraprestație;

e) **încasare** - primirea unei sume de bani de la un terț în una din situațiile prezentate la lit. d);

f) **raportori** - rezidenți care au obligația de a raporta date la Banca Națională a României, în baza prezentului regulament;

g) **operațiuni de natura balanței de plăți** - tranzacții economice și financiare între rezidenți și nerezidenți de natura celor menționate la lit. a), implicând încasări sau plăți, compensări în natură sau valorice și alte asemenea operațiuni;

h) **investiție directă** - relație investițională de durată, între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit; sunt considerate investiții directe capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris al unei întreprinderi, creditele dintre acest investitor și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta în întreprinderea respectivă; investițiile imobiliare (investițiile în clădiri și terenuri) sunt considerate investiții directe;

i) **investiție de portofoliu** - investiție în valori mobiliare de natura acțiunilor, obligațiunilor și a altor titluri de natura acestora (certIFICATE de depozit negociabile, obligațiuni cu cupon zero, obligațiuni convertibile, obligațiuni cu dobândă indexabilă, bonuri de tezaur și altele asemenea), efectuată în scopul plasării temporare de fonduri pe piața de capital; de regulă nu conduce la exercitarea de către deținători a unei influențe manageriale asupra emitentului; în cazul acțiunilor, sunt luate în considerare deținerea de sub 10% din valoarea capitalului social subscris al emitentului;

j) **transferuri neutre** - operațiuni care implică mișcări în conturile Nostro sau Loro ale instituțiilor de credit, fără a constitui operațiuni de natura balanței de plăți, ca de exemplu operațiuni valutare între rezidenți sau operațiuni valutare între nerezidenți;

k) **operațiuni nemonetare** – operațiuni de natura balanței de plăți, care se desfășoară fără transferarea de fonduri, în totalitate sau parțial, cum ar fi bartere, compensări (netting), aranjamente de cliring și altele asemenea.

Secțiunea a 3-a

Obligații de raportare

Art. 51 Rezidenții au obligația de a raporta toate operațiunile de natura balanței de plăți, în conformitate cu prevederile prezentului regulament. Raportările statistice sunt obligatorii atât

pentru operațiunile derulate prin instituțiile de credit persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine (din statele membre ale Uniunii Europene, din celelalte state aparținând Spațiului Economic European, precum și din statele terțe) denumite în continuare *instituții de credit*, cât și pentru operațiunile derulate prin instituții de credit nerezidente, prin alți intermediari financiari rezidenți sau nerezidenți, precum și pentru cele în relație directă cu nerezidenții.

Art. 52 (1) La efectuarea oricărei plăți către nerezidenți, clienții rezidenți ai instituțiilor de credit au obligația de a completa formularul Dispoziție/Declarație de plată externă (DPE) pus la dispoziție de către instituția de credit prin intermediul căreia se efectuează plata, sau prezentat acesteia de către ordonatorul plății, numai pentru plata a cărei valoare este egală ori mai mare de 50000 euro sau echivalent la data plății. Formularul DPE prezentat în anexa nr. VI.1 se completează în două exemplare, dintre care unul pentru instituția de credit și celălalt pentru ordonatorul plății. Pentru efectuarea oricărei plăți către nerezidenți a cărei valoare este mai mică de 50000 euro sau echivalent la data plății, instituțiile de credit pot utiliza formulare potrivit cerințelor proprii.

(2) În cazul unei plăți ordonate prin sistem computerizat (electronic banking), sau prin alte modalități de teletransmisie, a cărei valoare este egală ori mai mare de 50000 euro sau echivalent la data plății, clienții ordonatori au obligația punerii la dispoziția instituțiilor de credit a formularului DPE completat, în maximum 10 zile calendaristice de la efectuarea plății.

(3) În cazul ridicărilor de valută în numerar din conturi deschise la instituții de credit, pentru plăți către nerezidenți, inclusiv cheltuieli pentru deplasări externe, formularul DPE se completează numai de către persoanele juridice și numai pentru sumele egale ori mai mari de 50000 euro sau echivalent la data plății.

(4) Pentru plățile efectuate în cadrul unui acreditiv, formularul se utilizează în calitate de declarație de plată externă și se completează numai pentru plățile ale căror valori sunt egale ori mai mari de 50000 euro sau echivalent la data plății. Formularul se va completa în maximum 15 zile calendaristice de la efectuarea plății de către client sau instituția de credit, în funcție de procedura stabilită de comun acord, cu respectarea instrucțiunilor de completare.

(5) În cazul plăților în lei dintre rezidenți și nerezidenți pe teritoriul României, formularul DPE se completează în calitate de declarație de plată, odată cu ordinul de plată în lei.

Art. 53 Clienții rezidenți ai instituțiilor de credit au obligația să completeze formularul Declarație de încasare externă (DIE) pentru orice încasare de la nerezidenți, a cărei valoare este

egală ori mai mare de 50000 euro sau echivalent la data încasării, în cel mult 10 zile calendaristice de la creditarea conturilor lor. Formularul DIE prezentat în anexa nr. VI.2 se completează în două exemplare, dintre care unul pentru instituția de credit și celălalt pentru client.

(2) Persoanele juridice rezidente vor completa formularul DIE și în cazul depunerilor de valută în numerar la instituțiile de credit, dacă aceasta provine din încasări de la nerezidenți, numai pentru sumele egale ori mai mari de 50000 euro sau echivalent la data depunerii.

Art. 54 Pentru echivalarea în euro a altor monede, în vederea determinării pragului de 50000 euro, se utilizează cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ultima zi bancară anterioară datei ordonării plății, respectiv creditării contului.

Art. 55 Răspunderea pentru corectitudinea datelor și informațiilor completate în formularele DPE și DIE revine clienților instituțiilor de credit, titulari ai operațiunilor respective. Instituțiile de credit au obligația să urmărească completarea corectă a formularelor DPE și DIE de către clienți.

Art. 56 (1) Instituțiile de credit au obligația să raporteze la Banca Națională a României - Direcția statistică, în formatul electronic și structura stabilite de Banca Națională a României:

a) datele și informațiile cuprinse în formularele Dispoziție/Declarație de plată externă (DPE) și Declarație de încasare externă (DIE), prin transmitere în tranșe decadale, astfel:

a1) până la sfârșitul lunii pentru care se face raportarea, datele și informațiile din formularele intrate în evidența instituției de credit în prima decadă a lunii respective;

a2) până la data de 10 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, datele și informațiile din formularele intrate în evidența instituției de credit în a doua decadă a lunii pentru care se face raportarea;

a3) până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, datele și informațiile din formularele intrate în evidența instituției de credit în a treia decadă a lunii pentru care se face raportarea;

b) totalitatea încasărilor și plăților în nume și cont propriu efectuate în raport cu nerezidenții (cu excepția schimbului valutar pentru persoane fizice efectuat prin ghișeele proprii), soldurile activelor și pasivelor financiare pe termen scurt în relație cu nerezidenții, transferurile neutre, precum și valoarea agregată a tranzacțiilor, efectuate în numele și contul clienților, în valoare

mai mică de 50000 euro sau echivalent la data tranzacției, în conformitate cu listele de indicatori prezentate în anexa nr. VI.3; raportarea se va efectua lunar, până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea;

(2) Instituțiile de credit au obligația să raporteze schimbul valutar pentru persoane fizice efectuat prin ghișeele proprii, în conformitate cu prevederile art. 59.

(3) Instituțiile de credit au obligația să notifice investițiile directe în străinătate în conformitate cu prevederile art.61.

(4) Casele centrale ale cooperativelor de credit vor raporta centralizat atât operațiunile proprii de natura balanței de plăți, cât și pe cele ale cooperativelor din rețea.

Art. 57 Datele transmise letric și electronic la Banca Națională a României – Direcția statistică, lunar, până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare în conformitate cu anexa nr. VI.4, respectiv de către Ministerul Finanțelor Publice în conformitate cu anexa nr. VI.5, se integrează în balanța de plăți.

Art. 58 Rezidenții care realizează operațiuni nemonetare au obligația să raporteze letric aceste tranzacții la Banca Națională a României – Direcția statistică, până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, prin completarea și transmiterea anexei nr. VI.6.

Art. 59 Rezidenții care efectuează schimb valutar cu numerar și substitute de numerar pentru persoane fizice, în conformitate cu reglementările în vigoare, au obligația raportării acestor tranzacții la Banca Națională a României – Direcția statistică, lunar, până la data de 10 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, conform anexei nr. VI.7; datele se transmit în formatul electronic comunicat de Banca Națională a României.

Art. 60 (1) Persoanele juridice rezidente care au conturi deschise în străinătate au obligația să raporteze letric la Banca Națională a României – Direcția statistică tranzacțiile efectuate prin aceste conturi; raportarea se va efectua lunar, până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, conform anexei nr.VI.8.

(2) Obligația de raportare pentru ambasade, consulat și alte reprezentanțe ale României în străinătate, precum și pentru entitățile din străinătate ce aparțin persoanelor juridice române

fără a avea statut de rezident în străinătate, revine persoanei juridice rezidente de care acestea aparțin.

(3) Instituțiile de credit nu raportează în baza prezentului articol.

Art. 61 (1) Persoanele juridice și fizice rezidente care dețin cel puțin 10% din capitalul social al unei companii nerezidente sau dețin entități fără personalitate juridică (sucursale) înregistrate și/sau autorizate să funcționeze în străinătate sunt considerate *investitori direcți în străinătate* și au obligația notificării acestei investiții directe la Banca Națională a României – Direcția statistică.

(2) Notificarea investiției se va efectua prin completarea și transmiterea letrică a formularului prezentat în anexa nr.VI.9, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data dobândirii dreptului de proprietate asupra a cel puțin 10% din capitalul social subscris al companiei nerezidente respective sau de la înființarea sucursalei în străinătate.

Capitolul VII

Operațiuni valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Art. 62 Prevederile prezentului capitol se adresează rezidenților care au încheiat contracte cu nerezidenți pentru operațiuni valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung.

Secțiunea a 2-a

Definițiile termenilor de bază

Art. 63 În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) rezidenți - are semnificația prevăzută la art.4 lit.a) din capitolul I la prezentul regulament;
- b) operațiuni valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung - reprezintă următoarele operațiuni, dacă nu sunt operațiuni de natura datoriei publice externe:
 - credite și împrumuturi financiare cu durata inițială mai mare de un an, primite de rezidenți de la nerezidenți, constând din finanțări rambursabile pe bază contractuală cum ar fi creditul/împrumutul financiar standard, creditul sindicalizat, linia de finanțare, operațiunile de leasing financiar, creditul ipotecar și de consum și altele asimilate acestora;
 - credite legate de comerțul internațional, cu durata inițială mai mare de un an, primite de rezidenți de la nerezidenți, respectiv credite contractate în cadrul operațiunilor de comerț internațional cu bunuri și servicii, inclusiv efectuarea plăților în rate pe faze de execuție, la solicitarea furnizorilor de bunuri și servicii, sau efectuarea plăților la un anumit termen de la livrarea bunului/prestarea serviciului, indiferent dacă s-au emis sau nu efecte de comerț, rescadențarea unor astfel de plăți, precum și finanțarea unor astfel de credite de către un terț;
 - tranzacționarea primară a titlurilor de credit cu scadență la emisiune mai mare de un an (obligațiuni și alte instrumente financiare cu venit fix) emise de rezidenți pe piețe de capital.

Secțiunea a 3-a

Obligații de raportare

Art. 64 (1) Rezidenții care au încheiat contracte cu nerezidenți pentru operațiuni valutare de

capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung au obligația să notifice operațiunile respective prin transmiterea la Banca Națională a României - Direcția statistică a Formularului F1 "Notificare la Banca Națională a României", prezentat în anexa nr. VII.1, și a Formularului F2 "Scadențarul tragerilor, al rambursărilor de capital și al plăților de dobândă și comisioane", prezentat în anexa nr. VII.2, în termen de 30 de zile de la data încheierii contractului.

(2) Rezidenții care, potrivit alin. (1), au notificat operațiuni valutare de capital au în continuare obligația notificării la Banca Națională a României - Direcția statistică a schimbării sediului social, rezilierii contractului și a modificării, față de notificarea inițială, a creditorului, a debitorului și a valorii creditului, pe toată durata derulării operațiunii notificate, prin transmiterea, în termen de 15 zile, a unui Formular F1 completat în mod corespunzător. Schimbarea de debitor se notifică de către debitorul cedent, noul debitor preluând în continuare obligațiile de notificare sau de raportare în legătură cu angajamentul extern respectiv.

(3) Pentru elaborarea de statistici privind datoria privată externă a României, instituțiile de credit (bănci, sucursale ale băncilor străine, case centrale ale cooperativelor de credit) au obligația să transmită trimestrial la Banca Națională a României - Direcția statistică, până în data de 15 a lunii următoare încheierii trimestrului, situația clienților rezidenți, care derulează operațiuni de această natură fără a avea număr alocat din Registrul datoriei private externe, identificator statistic atribuit de Banca Națională a României în baza notificării conform alin.

(1) (situație prezentată în anexa nr. VII.4 care face parte integrantă din prezentul regulament).

Art. 65 (1) Rezidenții selecționați de către Banca Națională a României, pe criterii de eșantionare statistică, ca titulari de contracte privind angajamente externe reprezentative pentru evaluarea datoriei private externe a României, la solicitarea letrică a Băncii Naționale a României - Direcția statistică, au obligația să raporteze date privind derularea acestor operațiuni. Raportarea se va efectua potrivit Formularului F3 "Raportare statistică privind operațiunile valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung", prezentat în anexa nr. VII.3 care face parte integrantă din prezentul regulament.

(2) Rezidenții menționați la alin. (1) vor notifica la Banca Națională a României - Direcția statistică, în termen de 15 zile de la producerea lor, toate modificările survenite în "Scadențarul tragerilor, al rambursărilor de capital și al plăților de dobândă și comisioane" față de situația notificată inițial, prin transmiterea a câte unui nou Formular F2 ori de câte ori survin astfel de modificări.

Art. 66 Răspunderea pentru corectitudinea datelor și informațiilor transmise revine rezidentului care a notificat operațiunea de natura datoriei private externe.

Titlul II - Raportarea de date în scopul monitorizării tranzacțiilor de pe piața monetară/valutară

Capitolul VIII

Raportarea de date privind tranzacții efectuate pe piața monetară și valutară interbancară și tranzacții cu instrumente financiare derivate

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Având în vedere dispozițiile art. 10 și art. 11 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României

Art.67 Prezentul capitol stabilește structura și modul de raportare a :

- a) tranzacțiilor efectuate pe piața valutară interbancară;
- b) operațiunilor de atragere și plasare de depozite efectuate pe piața monetară interbancară;
- c) tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate având ca suport rata dobânzii (*forward rate agreements*, *swap*-uri pe rata dobânzii și opțiuni pe rata dobânzii) efectuate pe piețe la buna înțelegere;
- d) tranzacțiilor cu opțiuni având ca suport cursul de schimb al monedei naționale și *swap*-urilor valutare pe rata dobânzii efectuate pe piețe la buna înțelegere.

Art.68. Instituțiile de credit, persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine, denumite în continuare entități raportoare, au obligația de raportare a datelor prevăzute la art.67 astfel :

a) instituțiile de credit, persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine - care acționează ca intermediar pe piața valutară interbancară cu îndeplinirea condițiilor prevăzute în Norma BNR nr. 3/2005 privind funcționarea pieței valutare interbancare (Regulamentul privind activitățile Băncii Naționale a României și ale instituțiilor de credit pe piața monetară, valutară și a titlurilor de stat), cu modificările și completările ulterioare - pentru : tranzacțiile efectuate pe piața valutară interbancară, tranzacțiile cu opțiuni având ca suport cursul de schimb al monedei naționale și *swap*-urile valutare pe rata dobânzii efectuate pe piețe la buna înțelegere;

b) instituțiile de credit, persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine - care efectuează operațiuni pe piața monetară interbancară cu îndeplinirea condițiilor prevăzute în Norma BNR nr. 4/1995 privind funcționarea pieței monetare interbancare (Regulamentul privind activitățile Băncii Naționale a României și ale instituțiilor de credit pe piața monetară, valutară și a titlurilor de stat), cu modificările și completările ulterioare – pentru operațiunile de atragere și plasare de depozite pe piața monetară interbancară;

c) băncile, persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine – pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate având ca suport rata dobânzii (*forward rate agreements*, *swap*-uri pe rata dobânzii și opțiuni pe rata dobânzii) efectuate pe piețe la buna înțelegere.

Secțiunea 2

Definiții

Art.69. Termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentului capitol au următoarele semnificații :

a) piața monetară interbancară – are semnificația prevăzută în Norma Băncii Naționale a României nr. 4/1995 privind funcționarea pieței monetare interbancare, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul privind activitățile Băncii Naționale a României și ale instituțiilor de credit pe piața monetară, valutară și a titlurilor de stat);

b) piața valutară interbancară – are semnificația prevăzută în Norma Băncii Naționale a României nr.3/2005 privind funcționarea pieței valutare interbancare, cu modificările și

completările ulterioare (Regulamentul privind activitățile Băncii Naționale a României și ale instituțiilor de credit pe piața monetară, valutară și a titlurilor de stat);

c) piețe la buna înțelegere (*over-the-counter - OTC*) – piețe pe care se negociază instrumente financiare derivate și care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi încadrate în categoria piețelor organizate și a piețelor asimilate piețelor organizate; contractele tranzacționate *over-the-counter* nu sunt standardizate;

d) operațiuni de atragere și plasare de depozite pe piața monetară interbancară – au semnificația prevăzută în Norma Băncii Naționale a României nr. 4/1995 privind funcționarea pieței monetare interbancare, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul privind activitățile Băncii Naționale a României și ale instituțiilor de credit pe piața monetară, valutară și a titlurilor de stat);

e) tranzacții valutare, operațiuni la vedere (*spot*), operațiuni la termen (*forward*), operațiuni *swap* – au semnificația prevăzută în Norma Băncii Naționale a României nr.3/2005 privind funcționarea pieței valutare interbancare, cu modificările și completările ulterioare;

f) *forward rate agreement (FRA)* – contract încheiat între două părți având ca obiect plata la o dată prestabilită a unui volum de dobândă calculat în funcție de o sumă noțională în monedă națională; volumul de dobândă reprezintă diferența dintre valoarea plătită de cumpărător (rezultată prin aplicarea asupra sumei noționale a unei rate de dobândă fixă convenită) și valoarea încasată de acesta (rezultată prin aplicarea ratei dobânzii practicate pe piață în acel moment);

g) *swap* pe rata dobânzii – contract încheiat între două părți având ca obiect plata pe parcursul unei perioade prestabilite a unor volume de dobândă calculate în funcție de o sumă noțională în monedă națională; volumele de dobândă se calculează periodic ca diferență între valorile rezultate prin aplicarea asupra sumei noționale a două rate de dobândă convenite, cel puțin una dintre acestea fiind variabilă;

h) *opțiune pe rata dobânzii* – contract încheiat între două părți prin plata unei prime care îi conferă cumpărătorului dreptul de a încasa sau de a plăti un volum de dobândă calculat în funcție de o sumă noțională în monedă națională, la o dată prestabilită (opțiune de tip european) sau pe parcursul unei perioade convenite (opțiune de tip american).

i) *cap pe rata dobânzii* – contract încheiat între două părți prin plata unei prime care îi conferă cumpărătorului dreptul de a încasa un volum de dobândă calculat în funcție de o

sumă noțională în monedă națională, atunci când rata de dobândă variabilă este mai mare decât rata de dobândă fixă convenită;

j) *floor pe rata dobânzii* – contract încheiat între două părți prin plata unei prime care îi conferă cumpărătorului dreptul de a încasa un volum de dobândă calculat în funcție de o sumă noțională în monedă națională, atunci când rata de dobândă variabilă este mai mică decât rata de dobândă fixă convenită;

k) *opțiune pe cursul de schimb al monedei naționale* – contract încheiat între două părți prin plata unei prime, care îi conferă cumpărătorului dreptul de a cumpăra (în cazul opțiunii „*call*”) sau de a vinde (în cazul opțiunii „*put*”), la o dată prestabilită (opțiune de tip european) sau pe parcursul unei perioade convenite (opțiune de tip american), o anumită sumă în devize la o valoare convenită a cursului de schimb al monedei naționale (RON);

l) *swap valutar pe rata dobânzii (currency swap)* – contract încheiat între două părți având ca obiect plata unor volume de dobândă calculate periodic prin aplicarea unor rate de dobândă convenite asupra a două sume, din care una în monedă națională și una în devize; contractul poate sau nu să prevadă și transferul efectiv între părți al celor două sume, la un curs de schimb agreat și, respectiv, inversarea acestei operațiuni la data scadenței contractului.

Secțiunea 3

Organizarea și transmiterea datelor

Art.70. Entitățile raportoare au obligația să transmită Băncii Naționale a României datele/informațiile privind tranzacțiile prevăzute la art.1 prin intermediul Sistemului Informatic de Raportare către Banca Națională a României (SIRBNR) după cum urmează :

a) pentru tranzacțiile efectuate pe piața valutară interbancară - în fiecare zi bancară, până la ora 9:15 pentru tranzacțiile valută contra monedei naționale din ziua bancară precedentă și până la ora 11:00 pentru tranzacțiile valută contra valută din ziua bancară precedentă;

b) pentru operațiunile de atragere și plasare de depozite pe piața monetară interbancară - în fiecare zi bancară, până la ora 17:00 pentru tranzacțiile din ziua curentă;

c) pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate având ca suport rata dobânzii (*forward rate agreements*, *swap*-uri pe rata dobânzii și opțiuni pe rata dobânzii) efectuate pe piețe la buna înțelegere - în fiecare zi bancară, între orele 10:00 - 11:00 pentru tranzacțiile din ziua bancară precedentă;

d) pentru tranzacții cu opțiuni având ca suport cursul de schimb al monedei naționale și *swap*-uri valutare pe rata dobânzii efectuate pe piețe la buna înțelegere - în fiecare zi bancară, între orele 10:00 - 11:00 pentru tranzacțiile din ziua bancară precedentă.

Art.71. Transmiterea datelor se realizează în format XML, conform structurii de raportare prevăzute în Anexele nr. 1 - 8 la prezentul Regulament și a regulilor de sistem stabilite și puse la dispoziția entităților raportoare. - prin intermediul SIRBNR - de Banca Națională a României.

Art.72. Orice eroare în structura sau conținutul datelor implică retransmiterea întregii structuri de date.

Titlul III - Raportarea de date și informații în scopul monitorizării activității de plăți cu instrumente de plată electronică

CAPITOLUL IX

Raportarea de date și informații statistice referitoare la plăți, instrumente de plată, sisteme de plăți, sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

Având în vedere prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, art. 101 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și

completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 14 alin (2) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare,

Art. 73. (1) Prezentul capitol stabilește structura și modul de raportare a datelor și informațiilor statistice privind plățile, operațiunile cu instrumente de plată și cele cu instrumente financiare și se aplică instituțiilor de credit (inclusiv băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ, băncilor de credit ipotecar, organizațiilor cooperatiste de credit și instituțiilor emitente de monedă electronică) persoane juridice române, sucursalelor din România ale instituțiilor de credit persoane juridice străine, denumite în continuare instituții de credit, instituțiilor financiare nebancare persoane juridice române și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare nebancare străine înscrise în Registrul general ținut de Banca Națională a României, denumite în continuare instituții financiare nebancare, precum și Trezoreriei Statului, Companiei Naționale "Poșta Română" - S.A., denumită în continuare Poșta Română, administratorilor de sisteme de plăți și administratorilor de sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, precum și depozitarilor centrali și contrapărților centrale pentru activitatea lor în legătură cu sistemele de decontare cu instrumente financiare.

(2) Indicatorii și metodologia de raportare a datelor și informațiilor statistice sunt stabilite în **anexele IX.1- IX.3** ale prezentului regulament

Secțiunea a 2-a

Definiții

Art. 74. - În înțelesul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. acțiuni - valori mobiliare care stabilesc proprietatea asupra unei părți din firmă/afacere, de exemplu acțiuni tranzacționabile pe burse de valori (acțiuni listate sau acțiuni cotate), acțiuni necotate sau nelistate și alte forme de active de acest tip. Acțiunile includ recipise de depozit și acțiuni/părți în fonduri de investiții. Uzual acțiunile sunt purtătoare de venit sub forma dividendelor;

2. alte instrumente financiare derivate - orice alte instrumente financiare derivate, altele decât contractele futures și contractele cu opțiuni;

3. alte valori mobiliare - orice alte valori mobiliare negociabile, de exemplu warantele;

4. alții - alți participanți (de exemplu dealeri și brokeri în cazul anexei IX.2);

5. alți intermediari financiare - societăți și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în furnizarea de servicii de intermediere financiară (exclusiv cele furnizate de instituțiile financiare monetare);

6. auxiliari financiare - societăți și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în exercitarea de activități financiare auxiliare;

7. bancă centrală - o instituție care, în baza legii, este responsabilă de politica monetară a unui stat sau a unei zone specifice. Băncile centrale naționale și Banca Centrală Europeană sunt considerate bănci centrale;

8. cardul emis de o instituție de credit este un instrument de plată electronică, respectiv un suport de informație standardizat, securizat și individualizat, care permite deținătorului său să folosească disponibilitățile bănești proprii dintr-un cont deschis pe numele său la emitentul cardului și/sau să utilizeze o linie de credit, în limita unui plafon stabilit în prealabil, deschisă de emitent în favoarea deținătorului cardului, în vederea efectuării uneia sau mai multora dintre următoarele operațiuni:

a) retragerea sau depunerea de numerar de la terminale precum distribuitoarele de numerar și/sau ATM, de la ghișeele emitentului/instituției acceptante sau de la sediul unei instituții, obligată prin contract să accepte instrumentul de plată electronică, respectiv încărcarea și descărcarea unităților valorice în cazul monedei electronice;

b) plata bunurilor achiziționate și/sau serviciilor prestate de comercianții acceptanți și/sau emitenți (de exemplu, plata serviciilor prestate de companii în domeniul telefoniei mobile, fixe, transmisii de date, servicii de televiziune și internet sau de către alți furnizori de utilități), precum și plata obligațiilor către autoritățile administrației publice, reprezentând impozite, taxe, amenzi, penalități etc., prin intermediul imprinterelor, terminalelor POS, ATM sau prin alte medii electronice;

c) transferurile de fonduri.

În raport de funcțiile acestora, se pot identifica cel puțin următoarele tipuri de carduri:

(i) cardul de debit este cardul prin intermediul căruia utilizatorul dispune doar de disponibilitățile bănești proprii existente într-un cont deschis la emitent pentru efectuarea operațiunilor prevăzute la pct. 1;

(ii) cardul de debit cu facilitate de descoperit de cont este cardul prin intermediul căruia utilizatorul poate dispune, pentru efectuarea operațiunilor prevăzute la pct. 1, pe lângă disponibilitățile bănești proprii existente într-un cont deschis la emitent, și de o anumită sumă, respectiv o facilitate de descoperit de cont, în limita unui plafon predeterminat, acordată, de regulă, în situația în care drepturile bănești ale deținătorului sunt virate regulat în contul de card;

(iii) cardul de credit este cardul prin intermediul căruia utilizatorul dispune de disponibilitățile bănești ale emitentului, oferite sub forma unei linii de credit, care îi permit utilizatorului efectuarea operațiunilor prevăzute la pct. 1, în limita unui plafon stabilit în prealabil;

(iv) cardul de numerar este cardul utilizabil doar la ATM sau la distribuitoare de numerar pentru retragere de numerar.

În raport de prezența fizică a cardului, tranzacțiile prin card pot fi clasificate astfel:

(i) tranzacții unde cardul este prezent - locații comerciale tradiționale, ATM și ghișee de bancă - reprezintă acele tranzacții unde banda magnetică a cardului sau cipul cardului este citit/citit electronic sau unde se obține amprenta elementelor confecționate în relief a cardului pe chitanță cu ajutorul imprinterului mecanic;

(ii) tranzacții unde cardul nu este prezent reprezintă tranzacțiile ordonate prin telefon, poștă, internet, unde nu există dovada participării fizice a cardului, însă deținătorul trebuie să furnizeze parole sau coduri, de exemplu, Card Verification Value (CVV2), parola e-commerce etc.

9. Cardul emis de o instituție financiară nebancară este un instrument de plată electronică, respectiv un suport de informații standardizat, ce permite deținătorului persoană fizică efectuarea de retrageri de numerar și/sau de plăți din disponibilități bănești puse la dispoziție de instituția financiară nebancară sub forma unei linii de credit alimentate din contul acesteia deschis la o instituție de credit. Acest card nu acordă deținătorului accesul la un cont propriu deschis la o instituție de credit. Instituția financiară nebancară emitentă a cardului deschide deținătorilor doar conturi de evidență.

Instituțiile financiare nebancare pot emite și administra carduri de credit doar în derularea activităților aferente creditelor de consum.

10. Cardul de comerciant este instrumentul emis de un comerciant sau de un grup de comercianți clientului lor, pentru a permite acestuia achiziționarea de bunuri și servicii exclusiv de la comercianții emitenți sau de la cei care acceptă cardul pe bază de contract.

Cardul de comerciant nu acordă clientului accesul la un cont deschis la o instituție de credit, ci folosește la evidențierea valorii bunurilor și serviciilor achiziționate pe o anumită perioadă de timp de către un client. Acest tip de instrument nu se încadrează în categoria instrumentelor de plată electronică.

11. Cardul co-branded este cardul emis de un emitent împreună cu o entitate care, de regulă, are ca obiect principal de activitate comerțul sau prestările de servicii. Cardul co-branded este rezultatul asocierii a 2 parteneri, emitent și, de regulă, comerciant, care pot împărți veniturile rezultate din asociere, putând furniza deținătorului/utilizatorului reduceri speciale la vânzarea de produse/prestarea de servicii de către comerciantul/prestatorul de servicii partener al emitentului.

12. Cardul hibrid (dual card) este cardul care conține atât bandă magnetică, cât și microprocesor și care permite efectuarea unor operațiuni combinate, specifice fiecărui tip de card.

13. clienți ai instituțiilor financiare monetare care nu sunt instituții financiare monetare - persoane fizice sau juridice care nu fac parte din categoria instituțiilor financiare monetare. Această categorie cuprinde autorități guvernamentale centrale, alți intermediari financiari și auxiliari financiari, societăți de asigurări, fonduri de pensii, corporații nonfinanciare, gospodării ale populației și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației;

14. Codul de identificare al emitentului (Issuer Identification Number - IIN) este un cod inalienabil, atribuit oricărui card în vederea identificării emitentului/autentificării tranzacției. În cazul emitenților bănci, acesta se numește BIN (Bank Identification Number).

Codul personal de identificare aferent unui card (Personal Identification Number - PIN) este codul personal atribuit biunivoc de către emitent unui deținător de card, cod care permite identificarea deținătorului cardului atunci când se utilizează un terminal; atunci când plata cu card se poate face prin transfer electronic de date, PIN poate fi considerat echivalentul electronic al semnăturii utilizatorului cardului.

15. Comerciantul acceptant este entitatea care acceptă cardul și/sau instrumentul de tip monedă electronică (e-money) ca mijloc de plată, pe baza unui contract încheiat anterior cu o instituție acceptantă. În sensul prezentului regulament, sunt asimilate comercianților acceptanți și entitățile care nu au calitatea de comerciant.

16. contract futures - un instrument financiar, respectiv un contract standardizat, care stabilește obligația deținătorului de a cumpăra/vinde o cantitate specificată dintr-un activ, care poate fi o valoare mobilă, o valută, o marfă, la un preț predeterminat la o dată viitoare;

17. contract cu opțiuni - un instrument financiar, respectiv un contract standardizat, care oferă deținătorului dreptul, nu obligația, să cumpere/vândă o cantitate specificată dintr-un activ, care poate fi o valoare mobilă, o valută, o marfă, la un preț predeterminat (până) la o dată viitoare;

18. contraparte centrală (CCP) - o entitate care se interpune între părțile care au încheiat o tranzacție, acționând în calitate de cumpărător pentru orice vânzător și în calitate de vânzător pentru orice cumpărător pentru un set specific de contracte;

19. depozitar central (CSD) - o entitate care ține și administrează valori mobiliare sau alte active financiare, ține conturile emitenților și asigură procesarea tranzacțiilor prin înregistrări contabile. Activele pot exista fizic, în formă materială (dar imobilizate în/la depozitarul central) sau dematerializate, în forma înregistrărilor electronice;

20. Deținătorul este persoana fizică sau juridică, rezidentă sau nerezidentă, care, conform contractului încheiat cu emitentul, deține un instrument de plată electronică emis pe numele său sau, în cazul instrumentelor de plată electronică cu acces la distanță, deține un nume de utilizator/parolă/cod sau orice alt element similar care să permită emitentului identificarea acestuia.

21. Emitentul este o instituție de credit sau o instituție financiară nebanară care emite și pune la dispoziție deținătorului un instrument de plată electronică, pe baza unui contract încheiat cu acesta.

22. gospodării ale populației - persoane fizice sau grupuri de persoane fizice consumatoare de bunuri și servicii, care folosesc aceeași locuință, utilizează în comun o parte sau totalitatea veniturilor și a patrimoniului, consumă în colectiv bunuri și servicii și, eventual, produc bunuri și/sau servicii nefinanciare exclusiv pentru consumul lor final;

23. Instituția acceptantă este o instituție de credit sau o instituție financiară nebanară care oferă comercianților acceptanți servicii de acceptare la plată a cardurilor și/sau a instrumentelor de plată de tip monedă electronică (e-money), în baza unui contract încheiat în prealabil între aceasta și comerciantul acceptant, precum și servicii de eliberare de numerar la ghișeele sale și în rețeaua proprie de terminale deținătorilor. În cazul instrumentelor de plată electronică de tipul cardului, instituția acceptantă poate fi și

emitentul instrumentului de plată. În cazul instrumentelor de plată electronică cu acces la distanță de tipul aplicațiilor informatice home-banking, internet-banking și mobile-banking, instituția acceptantă este întotdeauna și emitentul instrumentului de plată electronică respectiv, aceasta furnizând serviciile specifice acestor instrumente de plată electronică numai deținătorilor.

24. Imprinter, denumit conform uzanțelor internaționale imprinter voucher, este dispozitivul mecanic ce permite preluarea unei amprente a elementelor confecționate în relief pe aversul cardului, pe suprafața unui document pe suport hârtie care certifică executarea tranzacției, de obicei o chitanță (voucher), care urmează să fie semnat de către utilizator.

25. instituții de credit - instituții având semnificația prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 227/2007;

instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației - persoane juridice care servesc gospodăriile populației, furnizând bunuri și servicii nedestinate pieței;

26. instituții financiare nebancare - instituții având semnificația prevăzută în Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare;

27. instituții financiare monetare - instituții de credit, precum și toate celelalte instituții financiare rezidente a căror activitate constă în atragerea de depozite sau substitute de depozite de la entități, altele decât instituțiile financiare monetare, și acordă credite și/sau efectuează plasamente în instrumente financiare în cont propriu. Această categorie cuprinde Banca Națională a României ca bancă centrală, instituții de credit și alte instituții financiare monetare (fonduri ale pieței monetare);

28. instrumente financiare derivate bazate pe active financiare (Financial derivatives) - instrumente financiare derivate bazate pe un activ, care poate fi o valoare mobilă, o valută, o rată de dobândă etc.;

29. instrumente financiare derivate bazate pe (active) mărfuri (Commodity derivatives) - instrumente financiare derivate bazate pe un activ, care poate fi un produs agricol, energie, gaz etc.;

30. Instrumentul de plată electronică este instrumentul care permite utilizatorului să efectueze operațiuni de tipul celor prevăzute la pct. 1, în această categorie fiind incluse cardurile, instrumentele de plată cu acces la distanță și cele de tip monedă electronică (e-money).

31. Instrumentul de plată de tip monedă electronică (e-money) este instrumentul de plată electronică reîncărcabil sau nu, altul decât instrumentul de plată cu acces la distanță, cum ar fi un chip-card, o memorie a unui computer sau un alt dispozitiv electronic, pe care sunt stocate electronic unități monetare, permițând deținătorului său să efectueze operațiunile prevăzute la pct. 1, și care este acceptat la plată și de alte entități în afara emitentului, valoarea monetară stocată pe instrument fiind în mod obligatoriu egală cu suma primită de emitent de la deținător, respectiv utilizator, după caz.

32. Instrumentul de plată cu acces la distanță este instrumentul ce permite utilizatorilor să aibă acces la fondurile aflate în contul deținătorului și prin intermediul căruia se pot efectua plăți către un beneficiar sau alt gen de operațiuni de transfer de fonduri și care necesită, de regulă, un nume de utilizator ori un cod personal de identificare/parolă sau orice altă dovadă a identității, necesară autentificării; în categoria instrumentelor de plată electronică cu acces la distanță sunt incluse în special cardurile, altele decât cele ce fac parte din categoria instrumentelor de plată de tip monedă electronică (indiferent dacă sunt de debit sau de credit), precum și aplicațiile de tip internet-banking, home-banking și mobile-banking. Pe lângă operațiunile de transfer de fonduri, ce conferă utilizatorului instrumentului de plată cu acces la distanță de tip internet-banking, home-banking sau mobile-banking posibilitatea transmiterii electronice a instrucțiunilor de plată din contul propriu și a transcrierii mesajului dorit pe ordinul de plată care va fi generat automat de sistem, utilizatorul poate efectua și operațiuni de schimb valutar, poate constitui depozite și poate obține informații privind soldul conturilor și al operațiunilor efectuate.

33. Instrument de plată la distanță tip internet-banking - acel instrument de plată cu acces la distanță, care se bazează pe tehnologia internet (world wide web) și pe sistemele informatice ale emitentului.

34. Instrument de plată la distanță tip home-banking - acel instrument de plată cu acces la distanță, care se bazează pe o aplicație software a emitentului instalată la sediul deținătorului, pe o stație de lucru individuală sau în rețea.

35. Instrument de plată la distanță tip mobile-banking - acel instrument de plată cu acces la distanță, care presupune utilizarea unui echipament mobil (telefon, PDA - Personal Digital Assistant etc.) și a unor servicii oferite de către operatorii de telecomunicații.

36. național - localizat în țara în care se află depozitarul central/contrapartea centrală. Un participant direct din afara țării în care se află depozitarul central, care are o sucursală

în țara depozitarului central, va fi tratat ca participant național. Similar, un membru compensator înregistrat în afara țării în care se află contrapartea centrală, care participă la un sistem având contraparte centrală printr-o sucursală în țara în care se află contrapartea centrală, trebuie tratat ca un membru compensator național. Dacă o contraparte centrală care este înregistrată în țara x are o sucursală în țara y, atunci membrii compensatori înregistrați în țara y trebuie tratați ca membri compensatori naționali;

37. nonnațional - nelocalizat în țara în care se află depozitarul central/contrapartea centrală. (Notă: un membru compensator înregistrat în afara țării, care participă într-un sistem având contraparte centrală printr-o sucursală în țara în care se află contrapartea centrală, trebuie tratat ca un membru compensator național. Dacă o contraparte centrală care este înregistrată în țara x are o sucursală în țara y, atunci membrii compensatori înregistrați în țara y trebuie tratați ca membri compensatori naționali);

38. obligațiuni (Bonds) - valori mobiliare de îndatorare cu maturitate mai mare de un an;

39. over the counter (OTC) - o metodă de tranzacționare a valorilor mobiliare, care nu implică o piață reglementată sau o bursă de valori, participanții tranzacționând direct;

40. Procesatorul este o persoană juridică ce acționează în cadrul schemelor de plăți cu carduri, ca intermediar între deținător, comerciantul acceptant, emitent, instituție acceptantă, alt procesator și/sau altă persoană juridică, în baza unui contract încheiat cu emitentul/instituția acceptantă, pentru a facilita transmiterea și prelucrarea tranzacțiilor rezultate prin utilizarea acestor instrumente de plată electronică.

41. repo - un angajament de a vinde o cantitate specificată dintr-un activ și de a o (re) cumpăra la un preț predeterminat la o dată viitoare sau la cerere;

42. societăți de asigurări și fonduri de pensii - societăți și cvasisocietăți financiare a căror funcție principală constă în furnizarea de servicii de intermediere financiară rezultate din reciprocitatea riscurilor;

43. Terminalele sunt dispozitive electromecanice prin intermediul cărora, utilizându-se un instrument de plată electronică compatibil, se inițiază și se efectuează operațiuni în numele și pe contul deținătorului sau în numele deținătorului și pe contul instituției financiare nebancale, în cazul cardurilor emise de acestea din urmă. Acestea pot fi:

a) distribuitorul de numerar (cash dispenser) - dispozitiv ce permite unui utilizator de card accesul la contul deținătorului/emitentului și retragerea de disponibil din contul

acestui, sub forma bancnotelor sau a monedelor metalice, denumite în continuare numerar;

b) ghișeul automat de bancă (Automated Teller Machine - ATM) - dispozitiv ce permite unui utilizator de card și/sau unui utilizator de instrument de plată de tip monedă electronică retragerea de disponibil din contul deținătorului și/sau al emitentului ori din unitățile monetare stocate pe instrumentul de plată de tip monedă electronică, sub forma numerarului, transferuri de fonduri, plăți facturi, depunerea de numerar și informarea privind soldul conturilor și a operațiunilor efectuate prin intermediul cardului;

c) terminalul pentru transferul electronic de fonduri la punctul de vânzare (Electronic Funds Transfer at Point of Sale - POS) - dispozitiv ce permite preluarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea de informații privind plata cu card și/sau cu e-money, efectuate la punctele de vânzare, de obicei cu amănuntul, ale comerciantului acceptant. Din punctul de vedere al accesului la datele administrate de o unitate centrală, prin utilizarea combinată a tehnicilor de transmisie și prelucrare a datelor, un terminal poate opera în timp real (on-line) sau cu decalaj în timp (off-line);

d) terminalul multicard - terminalul care acceptă carduri cu bandă magnetică și chip-carduri, nu neapărat emise sub aceeași marcă; acest dispozitiv poate permite și efectuarea operațiunilor card to card;

e) stație de lucru (PC) - dispozitiv ce permite, prin mijloace electronice, preluarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea de informații privind plata cu un instrument de plată electronică;

f) terminal dedicat transmisiilor telefonice și de date - dispozitiv ce permite, prin mijloace electronice, preluarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea de informații privind plata cu un instrument de plată electronică.

44. utilizatorul este deținătorul sau o persoană fizică recunoscută și acceptată de către deținător ca având acces la unele sau la toate drepturile conferite deținătorului de către emitent, prin contract.

45. valoare mobilă de îndatorare - o promisiune a emitentului (împrumutatul) de a plăti integral sau în mai multe rate deținătorului (împrumutătorului) la o dată viitoare specificată sau la date viitoare specificate. Uzual, asemenea valori mobiliare sunt purtătoare de dobândă (cupon) și/sau sunt vândute cu discount, iar valoarea nominală va fi plătită la maturitate. Valorile mobiliare de îndatorare includ obligațiuni (inclusiv cele

convertibile), valori mobiliare de tip "stripped" și valori mobiliare de îndatorare pe termen scurt;

46. valori mobiliare de îndatorare pe termen scurt (Short-term paper) - valori mobiliare de îndatorare cu maturitate de un an sau mai mică de un an.

Secțiunea a 3-a

Obligații de raportare

Art. 75. - (1) În vederea monitorizării activității de plăți cu instrumente de plată electronică, instituțiile emitente raportează, Băncii Naționale a României - Direcția Stabilitate Financiară indicatorii prezentați în anexa nr. X la prezentul regulament, mai puțin pozițiile 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 66, 67, 68, 69, 70 și 71, care vor fi raportate de către instituțiile acceptante. Indicatorii prevăzuți în anexa X, având o frecvență de raportare lunară/trimestrială se raportează Băncii Naționale a României trimestrial, până cel târziu la data de 15 a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează raportarea.

(2) Instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare, Trezoreria Statului, Poșta Română și administratorii de sisteme de plăți raportează Băncii Naționale a României, anual până cel târziu la data de 10 mai a fiecărui an pentru anul precedent, indicatorii prezentați în anexa nr. IX.1.a) la prezentul regulament.

(3) Administratorii de sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, respectiv depozitarii centrali și contrapărțile centrale, au obligația să transmită Băncii Naționale a României - Direcția Stabilitate Financiară, anual, până cel mai târziu la data de 10 februarie a fiecărui an, pentru anul precedent, datele solicitate conform structurilor prezentate în anexele nr. IX.2 și IX.3, după caz.

(4) Termenele stabilite mai sus pot fi modificate de Banca Națională a României, inclusiv la solicitarea Băncii Centrale Europene

Secțiunea 4

Raportarea de date statistice referitoare la tranzacțiile efectuate prin conturile de corespondent

Art. 76. - Prezentul secțiune se aplică instituțiilor de credit, persoane juridice române, și sucursalelor din România ale instituțiilor de credit străine, denumite în continuare instituții de credit.

Art. 77. În înțelesul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) aranjament de cont de corespondent - aranjament de plată în care o instituție de credit, denumită corespondent, deschide în evidențele sale un cont pentru altă instituție de credit, denumită repondent, și furnizează repondentului, prin intermediul acestui cont, servicii constând în executarea de plăți și alte servicii conexe. Aranjamentele de cont de corespondent prin care instituțiile de credit își furnizează reciproc servicii de plăți și alte servicii implică utilizarea conturilor de corespondent de tip cont nostro și/sau cont loro;

b) cont nostro - contul deschis în evidențele instituției corespondent pe numele repondentului;

c) cont loro - contul deschis în evidențele instituției corespondent pe numele repondentului; din perspectiva repondentului acest cont este un cont "nostro";

d) credit intraday - credit acordat de către corespondent repondentului pe parcursul zilei de operare a respectivului corespondent, a cărui rambursare trebuie să aibă loc cel mai târziu la sfârșitul zilei de operare în care a fost acordat creditul;

e) credit overdraft - credit acordat de către corespondent repondentului, a cărui scadență este după sfârșitul zilei de operare a respectivului corespondent următoare celei în care a fost acordat creditul, precum și credite intraday nerambursate și transformate în credite overdraft;

f) credit overnight - credit acordat de către corespondent repondentului, a cărui scadență este stabilită de către corespondent, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei de operare a corespondentului următoare celei în care a fost acordat creditul;

g) zi de operare - zi calendaristică pe durata căreia se furnizează servicii de corespondent bancar, conform programului stabilit prin aranjamentul de cont de corespondent.

Art. 78. - (1) Instituțiile de credit pot încheia aranjamente de cont de corespondent în lei.

(2) În cazul aranjamentelor de cont de corespondent în lei încheiate între instituțiile de credit participante la sistemele de plăți din România, instituțiile de credit care au calitatea de corespondent au obligația raportării datelor statistice conform **anexei XI.1, individual**, pe fiecare repondent.

(3) În cazul aranjamentelor de cont de corespondent în lei încheiate între instituții de credit participante la sistemele de plăți din România și instituții de credit care nu au această calitate, instituțiile de credit participante la sistemele de plăți au obligația raportării datelor statistice, conform **anexelor XI.1 și XI.2, care** fac parte integrantă din prezentul regulament, individual, pe fiecare repondent, respectiv corespondent.

Art. 79. - (1) Datele statistice vor fi raportate Băncii Naționale a României prin intermediul Sistemului informatic de raportare - SIRBNR, cu respectarea prevederilor Normei Băncii Naționale a României nr. 15/2006 privind transmiterea indicatorilor primari prin intermediul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL X

Sanțiuni

Art. 80 Nerespectarea prevederilor prezentului regulament intră sub incidența articolului 57 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României sau, după caz, sub incidența Legii nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancare sau a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XI

Dispoziții finale

Art. 81 Anexele specificate în cuprinsul regulamentului fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 82 - Banca Națională a României asigură confidențialitatea datelor și informațiilor obținute în baza prezentului regulament în conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

Art. 83. - La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă:

Capitolul I – La data intrării în vigoare a prezentului regulament, se abrogă:

- a) Norma BNR nr.10/2009 pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 25/2009 al Băncii Centrale Europene din 19 decembrie 2008 privind bilanțul sectorului instituțiilor financiare monetare (reformare) (BCE/2008/32), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.861/10.XII.2009;
- b) Norma BNR nr.11/2009 pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 63/2002 privind statisticile referitoare la ratele dobânzilor practicate de instituțiile financiare monetare pentru depozitele constituite de gospodării și societăți nefinanciare și creditele acordate acestora (BCE/2001/18), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.854/09.XII.2009;
- c) Norma BNR nr. 12/2007 privind raportarea statistică a activelor și pasivelor bilanțiere ale instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.677/04.X.2007;
- d) Norma BNR nr. 26/2006 privind raportarea statistică a datelor pentru elaborarea balanței de plăți, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1031/27.XII.2006, modificată prin Norma BNR nr.15/2009;
- e) Norma BNR nr. 17/2002 privind raportarea statistică la Banca Națională a României a operațiunilor valutare de capital de natura datoriei private externe pe termen mediu și lung, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.700/25.IX.2002, modificată prin Norma BNR nr.3/2004.

Capitolul II Norma nr.21/2006 privind raportarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate având ca suport rata dobânzii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din, 08/11/2006, Norma nr.13/2004 privind raportarea tranzacțiilor efectuate pe piața valutară interbancară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1120 din, 29/11/2004, Norma nr.3/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din, 09/05/2008, art. I din Norma nr.9/2007 din 29.06.2007 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 463 din 10/07/2007, Norma nr.22/2006 din 11.10.2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din 08/11/2006

Capitolul III – Regulamentul Băncii Naționale a României nr.10/2009 privind raportarea tranzacțiilor efectuate prin conturile de corespondent și abrogarea unor acte normative care impun restricții în utilizarea acestor conturi, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 01.07.2009, Regulamentul nr.6/2006 din 11.10.2006 privind emiterea și utilizarea instrumentelor de plată electronică și relațiile dintre participanții la tranzacțiile cu aceste instrumente, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 15.11.2006, Norma nr.11/2007 din 25.07.2007 privind raportarea de date și informații statistice referitoare la plăți, sisteme de plăți și sisteme de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 564 din 16.08.2007.